

ЗЛАТИБОРСКЕ ВЕСТИ

БРОЈ 51 ■ ЈУН 2019. ГОДИНЕ ■ БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ТЕМА БРОЈА:
ОД ПРОШЛОГ ДО
ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ

**30. јун,
дан општине
Чајетина**

**ЗАВРШЕТАК
КАПИТАЛНИХ
ПРОЈЕКТА
КРУНА НАШЕГ РАДА**

Златибор
www.zlatibor.org.rs

Turistička organizacija Zlatibor

Поштовани грађани, честитам вам оштински празник са жељом да вас добро здравље, срећа и успеси прате у будућем раду. Ми у нашој локалној самоуправи, једној од најразвијених у Србији, имамо у овом периоду јуно разлога за задовољство: завршавамо нашу најзначајнију инвестицију јондолу, приводимо крају градњу савремене Постројења за пречишћавање отпадних вода, оштина је постала власник златиборске спортиске дворане, а ујраво отварамо новосаграђену зграду модерној Културној центри. Најважнији планови, велика оштинска улагања и наш домаћински однос дају резултате, претварају се у дело, на добробит ситановника наше оштинине и мноих туриста. Пред нама су нови кружни подухвати и улагања, као што је Агроиндустријски центар у пољопривреди. Завршавамо неке заочете пројекте, али не ситајемо на јују развоја, веће производње, боље ситандарда ситановника наше оштинине, вредних инвестиција, рекордне туристичке посете... Оштина Чајетина се прочула као пример за улег у Србији, што ће бити и убудуће.

С најбољим жељама, председник Милан Ситаматовић

ПРЕДСЕДНИК МИЛАН СТАМАТОВИЋ ПОВОДОМ ДАНА ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА

Завршетак капиталних пројеката круна нашег рада

„Све су то одрживе и профитабилне инвестиције, које дају гаранцију да ова општина никада неће ући у проблем. А за развој и будућност општине битни су опсежни послови на стављању у функцију Агроиндустријског центра, као и научно-образовна установа са манастиром Хиландар”, истиче председник Стаматовић

Прва кабина гондоле, за потребе теста, инсталирана је на почетној станици

Председник општине Чајетина Милан Стаматовић изјави за „Златиборске вести” поводом општинског празника са задовољством истиче да се сада сасвим приво-

де крају капиталне инвестиције ове локалне самоуправе, подухвати које је општина пажљиво планирала и у њих велика средства улагала.

Он подсећа да је завршетак

градње и почетак рада златиборске гондоле већ сасвим извешан, прве пробне возње могуће су до краја лета. Постројење за пречишћавање отпадних вода на Златибору, прво такве врсте у

овом делу Србије, такође ће ускоро бити завршено. За Дан општине отвара се савремена мултифункционална зграда Културног центра, а у минулом периоду општина је уложила значајна средства и да постане власник СТЦ „Златибор” са спортском халом.

– Ми смо у претходним годинама као наше капиталне инвестиције, пројекте века, најављивали гондолу, Постројење за пречишћавање отпадних вода, а у овој години нас је сачекала и куповина хале на Златибору, што можемо да кажемо да су то заиста велики и значајни пројекти. Ту су, наравно, и милионска улагања у градњу објекта Културног центра који смо завршили. Тако да ове капиталне пројекте нећемо имати у наредној годи-

ни. Али рекао сам да су за развој и будућност општине битни опсежни послови на стављању у функцију Агроиндустријског центра, као и научно-образовна установа са манастиром Хиландар. Све ово је круна нашег рада и будућност општине Чајетина, нешто што даје гаранцију да ова општина никада неће ући у проблем. Јер ово су одрживе и профитабилне инвестиције које ће, поред онога што су била приватна улагања у пратеће садржаје (у хотелу, забавне паркове и друго), обележити године пред нама – каже председник Стаматовић и напомиње:

Одричемо се малих ствари у корист великих

– Ми смо били рационални и скромни у својим обећањима, а све оно што је обећано и планирано је и реализовано. Мимо тога и неки послови који нису били планирани, а наметнули су нам се током године, ми смо и њих успели успешно да реализујемо и ставимо у функцију општег интереса. Све ово што радимо ми радимо у интересу народа који нас је бирао, у интересу развоја, инвеститора. Одричемо се неких малих ствари у корист великих, али ни оне ситнице које живот значе нисмо занемарили, већ упоредо и њих правимо.

На седници Скупштине општине Чајетина која је претходила општинском празнику усвојен је завршни рачун општине за 2018. и евидентирано извршење буџета од 101 одсто. Шта то значи за ову локалну самоуправу, питамо председника.

– Чињеница је да смо реал-

Постројење за пречишћавање отпадних вода на Златибору

но планирали наше приходе и расходе, па је резултат тога буџет који је усвојен у планираним оквирима, што нам сигурно и у наредној години даје могућност и шансу да комотно уђемо у реализацију свих пројеката. Тачно знамо шта су нам обавезе, шта су дугорочни пројекти који се не завршавају у једној години, и тако планирамо буџете. Не бих да испадне да критикујем остале локалне самоуправе, али поуздано знам да своје обавезе прикривају и преносе их у наредне године. Ми тако не можемо да радимо, све инвестиције водимо преко Општинске управе и наравно да надлежне институције преко наших инвестиција, преко трезора то могу да контролишу. Тако да нема шансе да можемо да радимо нешто у овој години, а да одлажемо плаћање у не-

ким наредним, што је пракса у оним локалним самоуправама које имају дирекције, управе – објашњава Стаматовић.

Неразумевање за број запослених

По његовим речима, оно што нам је основни проблем и потешкоћа то је неразумевање од стране надлежних институција за број запослених према реализацији буџета, према пословима, обавезама, броју предмета који се одраде овде. – То је нама велика сметња у функционисању, тако да се надам да ће неко напакон схватити да оне локалне самоуправе које могу саме да функционишу треба пустити да раде, да их макар не спутавају лошим законским решењима.

Председник општине, поред осталог, најављује и убрзавање послова на уређењу туристичко-

гог центра Златибора у наредном периоду.

– Ми смо туристичко место у експанзији и сигурно да понекад има притужби грађана и туриста што се граде поједини објекти. Али морамо их замолити за стрпљење и бити свесни да некад мора бити проблема и буџе док се урбани део Златибора реконструише и развија. С тим што ћемо ми својом одлуком дати рокове према којима се то мора потпуно завршити у периоду од пет година, како не бисмо долазили у ситуацију да сам центар буде градилиште у неких наредних 10 година. Наш план је да нам у предстојећем периоду, кад се послови на гондולי, постројењу и уређењу центра Златибора буду привели крају, предстоји измештање речног тока испод центра Златибора који нам је правио проблем кад су обилне кише. Изливао се, ту количину воде из језера колектор није могао да прими. Зато смо урадили пројекат, па ове године на јесен треба да кренемо са измештањем тог колектора за кишну канализацију испод Тржног центра, како не бисмо долазили у ситуацију да власници објеката имају проблеме с тим нижим етажама – најављује председник Стаматовић и додаје:

– До краја ове године интензивно ће се на Златибору радити на уређењу Тржног центра, трга, улице према тениским теренима и до хотела „Торник“. Надам се да ћемо у наредној години до туристичке сезоне све то завршити. М. Ј.

На седници Скупштине општине Чајетина усвојен је завршни рачун општине за 2018.

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: АРСЕН ЂУРИЋ, ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА

За капиталне инвестиције 800 милиона из буџета

Ове године се завршавају гондола, Културни центар, златиборско постројење и реконструкција чајетинске хале, па ће наредне године више средстава моћи да се одвоји за путну инфраструктуру и расвету, најављује Ђурић

Много тога вредног и потребног урађено је код нас од прошлог до овог Дана општине Чајетина. Великим улагањима из општинског буџета приводи се крају неколико капиталних инвестиција, каже за „Златиборске вести“ заменик председника општине Чајетина Арсен Ђурић и образлаже:

– Ми ћемо ове године реализовати крупне капиталне инвестиције за које је у овогодишњем буџету одређено 800 милиона динара. Пре свега мислим на изградњу гондоле, као и на куповину спортске дворане на Златибору коју је општина купила крајем прошле и исплатила у овој години. Ту је и завршетак зграде Културног центра кога отварамо за Дан општине, затим Постојења за прераду отпадних вода и реконструкције Спортске хале у Чајетини. Сви ти пројекти биће реализовани у овој години, тако да за 2020. немамо тако великих инвестиција. Тада ће више средстава моћи да се одвоји за путну инфраструктуру, као и за изградњу расвете у Чајетини, на Златибору и у сеоским месним заједницама - истиче Ђурић.

По његовим речима, општина Чајетина је ребалансом буџета повећала средства за путну инфраструктуру. Првобитном пројекцијом буџета та средства су

била нешто мања него претходних година, због завршетка капиталних инвестиција, с тим што се буџет за 2019. годину пуни боље него што је првобитно планирано, тако да је након ребаланса увећан за око 250 милиона динара.

– Самим тим увећана су и средства за путну инфраструктуру. Али се, и поред све добре воље, неће завршити асфалтирања у свим засеоцима. Ових дана биће расписан тендер од око 75

мену да захтева има и за изградњу јавне расвете, уређење неких локалитета, за изградњу купалишта, а све у циљу прављења квалитета живота на селу.

Говорећи о изградњи Постојења за пречишћавање отпадних вода, која се налази у завршној фази, Ђурић најављује да ће грађевински радови бити завршени наредних дана, након чега следи монтажа опреме и пуштање у пробни рад.

изградња постројења за прераду отпадних вода у Чајетини, с тим што радимо и на пројектима постројења за прераду отпадних вода у Мачкату и Сирогојну. То су веће месне заједнице у којима има много корисника градског водовода, због чега је то заиста неопходно. Ту ћемо конкурисати код Министарства за заштиту животне средине, али и код разних фондова, ЕУ, владиних и невладиних организација које дају донације за еколошке пројекте – каже Арсен Ђурић и подсећа да се изградња златиборског постројења са две трећине финансира из буџета општине Чајетина, а једна трећина је донација Владе Словеније. Реализација подухвата иде по плану, при чему Ђурић са сигурношћу тврди да ће то бити веома значајна референца када се буде конкурисало за средства намењена градњи других постројења. То је уједно пут да Чајетина стекне звање прве еколошке општине у Србији.

– Ми смо близу тога. Као што знате, сувласници смо Регионалне депоније „Дубоко“ на коју иде сво смеће. Санирали смо претходну привремену депонију Брегови, очистили смо све дивље депоније и имамо организовано одвожење смећа са територије читаве општине – закључује заменик председника општине Чајетина.

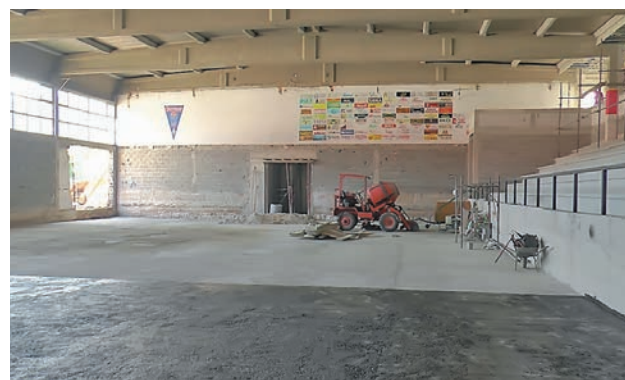
З.В.

Културни центар на Златибору

милиона динара за изградњу нових путева и улица, као и тендер од 30 милиона динара за реконструкцију постојеће путне инфраструктуре. Ове године све неће моћи да буде завршено, али наредне хоће сасвим сигурно – додаје заменик председника општине, уз напо-

– Мислим да ће до краја лета или с почетка јесени постројење бити у функцији. То је једна од значајнијих инвестиција, јер на тај начин заиста решавамо један еколошки проблем. Ово постројење ће прерађивати отпадну воду са читавог Златибора. У плану нам је и

Реновирање хале у Чајетини

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: МИЛОЈЕ РАЈОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА

Највећи буџет омогућава да реализујемо планиране пројекте

Осврћући се на период од прошлог до овог Дана општине, председник Скупштине општине Чајетина Милоје Рајовић каже да је задовољан радом скупштине, посебно зато што је имао прилику да види како се то ради у осталим општинама у Србији.

„Скупштинске седнице се у многим местима у Србији најчешће одуже на два или три дана, а велики проблем представља и промена већине. Изборни закон је дозволио да одборник носи свој мандат па често долази до прелазака из једне политичке опције у другу. Са задовољством могу констатовати да код нас није било прелазака из једне политичке опције у другу, већ како смо на последњим изборима освојили мандате они су и до данас остали. Надам се да ће тако остати до краја нашег мандата”, истиче Рајовић.

Председник општинског парламента напомиње да се у просеку годишње одржи 12 седница, односно једна седница

месечно. У овом сазиву до сада је одржано укупно 37 седница на којима је донет велики број одлука које се односе на функционисање локалне самоуправе.

„Пре свега мислим на буџет општине Чајетина који се из године у годину увећава. Он ове године, по последњем ребалансу, износи близу 20 милиона евра. Последњи буџет СО Чајетина који је усвојен је 2 милијарде и 220 милиона динара, и у односу на број становника један је од највећих буџета у Србији. То нам дозвољава да реализујемо све планиране пројекте, те да немамо проблема са њиховим финансирањем”.

Рајовић додаје да су дуго најављивани велики пројекти ове године у завршној фази. Ту пре свега мисли на гондолу која ће бити пуштена у рад до краја године, као и на Постројење за пречишћавање отпадних вода. Са поносом истиче да је општина Чајетина постала власник хале на Златибору (која је плаћена 1,6 милиона евра), али и за-

вршила изградњу Културног центра, за који су издвојена значајна средства. Великих улагања било је и у деце вртиће као и у спортску халу у Чајетини. Радило се и по сеоским месним заједницама, у складу са могућностима, све у циљу побољшања услова за живот становника златиборских села.

„Поред свега наведеног мени остаје задовољство да кажем да смо у овој години усвојили и велики број планова. На претпоследњој седници СО усвојили смо План генералне регулације насељеног места Златибор и Чајетина, којим је обухваћена површина од преко 10.000 хектара. Његовим усвајањем подстаћи ће се развој не само урбаног дела Златибора, већ читавог простора до Борове Главе, Рибнице, Чајетине и неколико златиборских села. Искрено се надам да ће тај план дати један нови печат развоју наше општине. Усвојен је и велики број детаљних планова за појединачне локације”, истиче председник СО Чајетина. Додаје

да је у наредном периоду у плану изградња новог водосистема „Сушичка врела”, док ће постојећи водосистем на Рибници бити у потпуности реконструисан. У плану је изградња новог, савременог система како би се концентрација никла смањила на најмању могућу меру. Председник скупштине подсећа да је на основу Закона о локалној самоуправи недавно усвојен нови статут СО Чајетина који је незнатно измењен у односу на претходни. Број одборника је остао исти (31), смањен је број чланова Општинског већа, с тим што Рајовић сматра да то неће утицати на рад већа него да ће, напротив, оно бити још ефикасније.

Драгана Росић

ОДЛУКА О ДОДЕЉИВАЊУ НАГРАДА И ПРИЗНАЊА ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА У 2019. ГОДИНИ

На основу члана 10. Статута Општине Чајетина („Службени лист општине Чајетина „број 2/2019) и члана 2. Одлуке о установљењу награда и признања Општине Чајетина („Општински службени гласник” број 10/95), Скупштина општине Чајетина на седници одржаној 20. јуна 2019. године донела је

ОДЛУКУ О ДОДЕЉИВАЊУ НАГРАДА И ПРИЗНАЊА ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА У 2019. ГОДИНИ

Члан 1.

Овом одлуком додељују се награде појединцима и организацијама за изузетне резултате и достигнућа у привреди, друштвеним делатностима и другим областима јавног живота, који су значајни за Општину Чајетина и њене грађане.

Члан 2.

Општинска награда „Златиборска повеља” додељује се:

Проф. др Петар Грбовић из Чајетине

Члан 3.

Плакета „Димитрије Туцовић” додељује се: **Млекара „Лазар Блаце” из Блаца**, **Богдан Планић** са Златибора, **Драган Росић** из Чајетине, **др Јела Трнавчевић** из Чајетине, **др Драган Терзић** из Крушевца,

Радомир Раковић-Ракац са Златибора и **Радован Танасијевић-Чава** из Трипкове

Члан 4.

Похвалнице се додељују свим свршеним ученицима основних и средње школе на територији Општине Чајетина, као и свршеним ученицима средњих школа на територији Републике који имају пребивалиште на територији Општине Чајетина, добитницима дипломе „Вук Караџић” и то:

- Станић Вељко из Шљивовице**, ОШ „Миливоје Боровић” Мачкат, ђак генерације;
- Дедовић Данијела из Трнавe**, ОШ „Саво Јовановић” Сирогојно, ђак генерације;
- Пећинар Алекса са Златибора**, ОШ „Димитрије Туцовић”, вуковац и ђак генерације;
- Дробњак Зорана са Златибора**, ОШ „Димитрије Туцовић”, вуковац;
- Јанковић Никола из Чајетине**, Угоститељско-туристичка школа, ђак генерације, и
- Терзић Јасмина из Љубиша**, Економска школа, вуковац и ђак генерације.

Добитницима похвалнице припада и златник.

Члан 5.

Председник општине додељује захвалнице следећим лицима и то:

- Милан Радивојевић Кићан** из Чајетине;
- Милорад Смиљанић** из Чајетине;
- Радосав Јелисијевић** са Златибора;
- Дејан Церовић** из Криве Реке;
- Јована Михајловић** из Чајетине и
- Крста Станић** из Бранежаца

Добитницима захвалница припада и новчана награда у износу од 30.000 динара.

Члан 6.

Признање „Зоран Тмушић – за људскост и хуманост у тешким временима” додељује се **Јелени Божовић** из Ужица.

Добитнику овог признања припада и новчана награда у износу од 30.000 динара.

Члан 7.

Награде додељене по овој одлуци уручиће добитницима председник општине на свечаној седници која се одржава 30. јуна 2019. године.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА
Број: 02-58/2019-01 од 20. јуна 2019. године

Председник Скупштине општине
Милоје Рајовић

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: ВЛАДИМИР ЖИВАНОВИЋ, ДИРЕКТОР ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЛАТИБОР

Туризам у успону, странци све бројнији

Златиборски туризам је од прошлог до овог Дана општине бележи раст посећености добио нове модерне смештајне капацитете, обележио 125-годишњи јубилеј, остварио снажне промотивне, сајамске и маркетиншке активности, представио вредне културно-забавне програме и манифестације... То за „Златиборске вести“ издваја директор Туристичке организације Златибор Владимир Живановић, за кога је посебно значајно повећање броја страних посетилаца.

– Златибор је последњих година све посећенија планина, у прошлој години број туриста овде је повећан за значајних 12 одсто. Страни гости све чеље откривају лепоте и атракције најпосећеније српске планине, њихов број је већи за 14 одсто. Предњаче Кинези, око 10.500 регистрованих било их је у 2018. години, а своје масовније присуство исказују и током ове сезоне. Долазе нам редовно и Немци, Холанђани, Румуни, Руси, Словенци и други, уз домаће наравно предњаче туристи из Црне Горе, Републике Српске и Македоније. Ауто-камп је целе сезоне био пун страних кампера, а рекордну годишњу посету имала је Стопића пећина, којом управља ТО Златибор, са око 80.000 посетилаца што

је повећање за 31 одсто – подсећа директор ТО Златибор, додајући да сада годишње око 300.000 људи посети ову планину, на којој се оствари око милион и по туристичких ноћења.

Минула зимска сезона била је такође врло успешна. Попуњеност капацитета током јануара и фебруара износила је око 90 одсто у хотелима, а 80 одсто у приватном смештају. Памти се изузетна навала гостију у време новогодишњих празника, када се тражило слободно место. Ни у вансезонском пролећном периоду туристи нису заборавили Златибор, кога су сасвим испунили у дане око првомајских празника. А многобројне резервације долазака за предстојећу главну сезону најављују нам берићето туристичко лето.

– Памтићемо период од прошлог до овог Дана општине и по отварању првог златиборског хотела са пет звездица, луксузног „Гранд хотела Торник“ који је унапредило туристичку понуду Златибора. Грађени су овде у минулој години и други хотели високе категорије којима ускоро предстоји отварање. Планина тим новим капацитетима учвршћује своју лидерску позицију у региону и прилагођава се захтевима савременог госта. Обележили смо прошле године и јубилеј 125 година организованог туризма на Златибору, традицију која је за пошто-

вање. Од свега, ипак, за наш туризам најважније је то што је упорно грађена и ускоро ће почети да превози туристе златиборска „Голд гондола“, пројекат новог доба најпосећеније планине.

Да поменемо и инвестиције Туристичке организације у корисне пројекте: проширене су и уређене пешачке стазе код језера у центру Златибора, постављена плутајућа фонтана, направљен мокри чвор уз паркиралиште, уређен ауто-камп који је сада један од најуређенијих у Србији и задовољава услове за категорију три звездице...

А мноштво културно-забавних програма и манифестација представио је гостима Златибор у минулих годину дана. Најпознатији извођачи наступали су овде током „Културног лета“, новогодишњих и првомајских празника, многе посетиоце привукла су разноврсна златиборска привредна, народна, спортска дешавања. То ће бити настављено и овог лета, које ће бити богатије, јер за програме нуди и просторе новоотвореног савременог здања Културног центра.

Све ове садржаје и целокупну понуду успешно су пред јавношћу и на многим сајамским наступима уобличиле промотивне и маркетиншке активности Туристичке организације Златибор широм региона и Европе.

Запажене промоције одржане су у великим европским центрима, али и у градовима региона. Упорно се радило на представљањима и маркетингу, искорак је направљен, готово да није било значајне телевизије, портала, новине, друштвене мреже, блога где се о понуди лидера српског туризма није говорило. Унапређен је сајт ТО Златибор, професионално се сада на њему прате сва златиборска дешавања. На промоцијама је понегде организован и „Златиборски доручак“, да речи уз наше специјалитете гостима буду упечатљивије...

Тако је свим овим и другим активностима, захваљујући Владимиру Живановићу, свуда проширен добар глас о нашем туристичком центру, поносу општине Чајетина. А то је, наравно, донело и већу заинтересованост агенција и туроператора, довело нове госте и допринело остварењу значајних прихода.

3. В.

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: БОЈАНА БОЖАНИЋ, ДИРЕКТОРКА ЈП „ГОЛД ГОНДОЛА ЗЛАТИБОР“

Гондолом до циља, последња дозвола у нашим рукама

Најдужа панорамска гондола на свету, дужине девет километара, која ће повезати центар Златибора са Ски-центром „Торник“, представља пројекат од националног значаја који ће додатно подстаћи развој туризма, али и привредни развој не само Чајетине и Западне Србије, већ и целокупне Србије. Ових дана општина Чајетина добила је и последњу грађевинску дозволу за њену изградњу, која се односи на извођење радова на међустанци поред Рибничког језера. Ова фаза подразумева и изградњу гараже за смештај кабина, простора за приступ гондולי, приступне рампе и наткривеног платоа, а предрачунска вредност тих радова проценена је на 250 милиона динара.

– Овај Дан општине упамтићемо по томе што са својим пријатељима, сарадницима, пословним партнерима можемо да прослаavimo добијање последње дозволе за изградњу гондоле и наставак радова, што је уједно и круна нашег предузећа. Оно што прижељкујемо да ће нам 2019. најзад донети јесте то да са овом гон-

долом и неколико других значајних пројеката остваримо циљеве које смо зацртали: повећање броја туриста и броја ноћења (што би било око милион гостију и десет милиона ноћења), као и повећање броја дана боравка туриста на Златибору. Циљ нам је да се сви који посете нашу планину провезу гондолом и да тиме испишемо нове странице златиборског туризма – са поносом за „Златиборске вести“ говори директорка ЈП „Голд гондола Златибор“ Бојана Божанић.

Извођачи су спремни да се крене са радом на међустанци чим се заврше административне процедуре. Ти радови ће почети припремом терена и бетонирањем темеља, а све у договору са представницима фирме „Помагалски“ који се тренутно и налазе у Чајетини. – Ових дана су њихове посете учестале, с обзиром да уговор дефинише и техничку помоћ коју пружају приликом рада на свакој фази. Овом приликом морам да истакнем да нас они у потпуности прате. Разговараћемо о почетку радова на међустанци, о томе како да

завршимо радове на напајању електричном енергијом, као и о другим текућим питањима од значаја за извођаче радова, а у којима им могу помоћи управо произвођачи опреме – напомиње Бојана.

Од половине јула се очекује допремање четири навоја кабла тежине 45 тона. Транспорт ће се одвијати етапно, а истовар обавити на локацијама где ће се вршити развлачење и уплитање сајле која ће носити кабине. Реализацију овог посла обављаће „Амига“, члан конзорцијума задужен за машинске радове.

– Све се добро одвија – каже Божанићева. – Нећемо размишљати о ономе што је било и прошло; идемо даље. До краја године гондола ће бити пуштена у рад, што представља велики успех, а остаје нам да планирамо како ћемо да развијемо садржаје на почетној станици, као и на врху Торника. У непосредној близини полазне станице у плану је изградња подzemне гараже.

Сва планска документација за уређење дуж

трасе гондоле је припремљена. Сасвим је сигурно да ће гондола позиционирати Златибор на туристичкој мапи Европе и света на много вишем месту, у сасвим другачијем светлу. – А на нама је да се потрудимо да пратећи садржаји буду још квалитетнији на Златибору, али и у околини, јер ће наша планина постати база где ће људи одседати у жељи да обиђу читав крај. Уз квалитетну националну инфраструктуру у смислу ауто-пута и, надамо се, стављања у праву функцију аеродрома Поникве, Златибор ће моћи да испуни сва очекивања гостију који нам долазе, али и грађана ове општине – додаје директорка ЈП „Голд гондола Златибор“.

Мирјана Ранковић Луковић

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: ВЛАДИМИР БОЈОВИЋ, ДИРЕКТОР „ЗЛАТИБОРСКОГ ЕКО АГРАРА“

Успешно позиционирање бренда „Наша Златка“

У претходних 365 дана „Златиборски еко аграр“ се преваходно бавио позиционирањем бренда „Наша Златка“ на тржишту, као и унапређењем квалитета производа. Наступом на бројним сајмовима и манифестацијама настојало се да се потрошачима презентује сир и кајмак из млекаре чиме је и најављен пласман на нова тржишта у оквиру великих градских центара. Након непуне две године рада, захваљујући добрим резултатима, ушло се у планирање проширења млекаре, а почетак радова на овој инвестицији очекује се већ пред крај овога лета.

„Оно што посебно радује је и стратешки пројекат општине Чајетина који се односи на

изградњу Агроиндустријског центра, чији ће темељ представљати управо млекара „Наша Златка“, као и постојећа сушара у оквиру комплекса у Кривој Реци“, каже директор „Еко аграра“ Владимир Бојовић. „Кроз пројекат „ОПИС“ седам пољопривредника је добило бесповратна средства у износу од две хиљаде евра чиме су стекли могућност за отпочињање сопствене производње у оквиру свог пољопривредног газдинства, као и први део гранта швајцарске владе за јачање капацитета сеоских жена“.

С поносом Бојовић истиче да је уз подршку Фонда за иновационе делатности спроведен пројекат утврђивања афлатоксина у

крављем и козјем млеку и сурутки, где је утврђено да су апсолутно безбедни за употребу. Од стране истог фонда отпочета је и реализација пројекта заштите географског порекла за златиборски сир и кајмак.

Паралелно са промоцијом традиционалних златиборских производа „Златиборски еко аграр“ је у претходној години ушао у поступак установљивања жига гаранције „Добро са Златибора“, који ће обухватити све традиционалне производе нашег краја (пршута, сир, кајмак, мед, ткање...). То има за циљ заштити потрошача и произвођача ових производа са територије општине Чајетина.

Одржана је и друга по реду Конференција о пољопривреди „Агро дан“, која је окупила бројне стучњаке из области пољопривреде, али и велики број заинтересованих пољопривредних произвођача, што је још један вид потврде доброг рада овог општинског привредног друштва.

Мирјана Ранковић Луковић

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: НИКОЛА СМИЉАНИЋ, ДИРЕКТОР СПОРТСКОГ ЦЕНТРА ЧАЈЕТИНА

Реновирана дворана у Чајетини на врхунском нивоу

Спорти центар Чајетина својим делатностима помаже активности у локалној заједници, а поред свакодневних радова период од претходних годину дана обележила је реконструкција спортске дворане у Чајетини која се приводи крају.

Спортска хала у Чајетини добија обрису новог изгледа, а отварање је пројектовано за октобар. Према речима директора Спортског центра Чајетина Николе Смиљанића, реконструкција је трајала дуже од планираног због бирократских потешкоћа и проблема са извођачима, али и инсистирања на квалитетном извођењу радова. Реновирана дворана имаће три пута већи капацитет, функционалне свлачионице, медицинску собу и оставе према стандардима, простор за медије, ложу, као и кафић, а испуњавање све безбедносне прописе.

– Изузетно захтевна реконструкција иде својим током. Кренули смо у моменту када спортска дворана није била ни легализована, формално-правно није ни постојала. Реконструкција је морала да се ради, јер убрзо бисмо морали да затворимо стару дворану да нисмо радили реконструкцију. Проширење капацитета је значајно, три пута већи је број места, а најзначајнија је организација спортске дворане, спортисти су одвојени од публике, као и судије и делегати. Постоји простор за публику у виду кафића, доступни су комуникација и тоалети, медицинска соба је на одговарајућем месту, задовољени су стандарди

што се тиче заједничких просторија, величине остава и онога што је потребно за функционисање спортске дворане. Најзначајније од свега је да су противпожарни и безбедносни критеријуми испуњени до максимума. Захтеви су ригорозни, тако да је ту уложен огроман напор и велики новац да то буде на врхунском нивоу – каже Смиљанић и додаје:

– Квалитет столица, опреме је на изузетно високом нивоу. Мислим да смо направили један искорак и поставили домаћи задатак свима у Србији, а поносни смо што овде КК „Златибор“ игра Прву лигу, ОК „Златибор“ Другу лигу и што ће мноштво клубова из Србије имати прилику то да види. Наравно, ту су и припреме екипа које долазе на Златибор.

Износ инвестиције је 107 милиона динара у три фазе, с тим што ће се наставити са опремањем дворане. Примери других спортских објеката коришћени су као искуство и показатељ у реконструкцији дворане у Чајетини.

– Имамо срећу што у самој установи имамо запослене људе из спорта, из кошаркашког и одбојкашког света, познаваоце свих врста спортова који користе дворану. Темељно смо пришли припреми за реконструкцију. Били смо гости „Елана“ у Словенији, преко Асоцијације спортских центара смо обишли већину спортских дворана у Србији, видели њихова искуства, проблеме са којима се они сусрећу.

Период током реновирања хале у Чајетини показао је колика је потреба за спортским објектом у локалној заједници. Поред тога,

нова дворана заједно са халом на Златибору може конкурисати за организацију већих такмичења и на међународном нивоу. Осим реконструкције хале, посао Спортског центра је због многих дешавања захтеван и непрекидан. Према речима Смиљанића, претходна година је била изузетно динамична што се тиче организације посла.

– На Златибору смо пустили трећи фудбалски терен у рад и већ се показао као прека потреба, не само Спортског центра него и Златибора као дестинације за припреме спортиста. Подигли смо много квалитет терена и са трећим тереном за тренинге свих селекција Златибора, Чајетине и Криве Реке имамо могућност да сачувамо ова друга два – каже директор Спортског центра и додаје да је са трећим тереном постигнут жељени циљ, али далеко од тога да ће се ту стати. На Златибору су хотели на врхунском нивоу, терени такође, а и сама локација је занимљива.

– Тренутно заједно са општином и осталим јавним предузећима правимо план где је најбоље лоцирати нове спортске терене, пре свега са природном травом и један вештачки терен који би био алтернатива у случају лоших временских услова. Надам се да ћемо у току ове године кренути у реализацију те идеје и кроз наредних годину-две моћи да се похвалимо новим фудбалским теренима на Златибору. Више нема дилеме да ли је то потребно или није, јер се годинама показује да је изузетно потребно. Повећањем броја

ја терена повећаће се број екипа које долазе на Златибор, тиме и број ноћења, приходи, атрактивност саме локације. Доста смо уложили у уређење „Швајцарије“, направили смо простор за новинарско локу. Оно што је до нас је да ти терени буду спремни и да ми будемо на располагању тим екипама у сваком могућем погледу.

Поред спортског сектора, у установи се доста ради и на пољу културе, а у Омладинском центру у Чајетини се током целе године ради на програмима. – Доста је повећан број филмских пројекција. Са глумицом Народног позоришта из Ужица Биљаном Здравковић радимо већ дуги низ година на афирмацији наше деце, становника општине Чајетина. Имамо четири селекције, глумачке групе које раде прелепе представе, а глуме становници наше општине. Колико смо могли помогли смо и реализацију филма „Иза затворених врата“. Тај пројекат је успешан, као што се види, јер је огроман успех да преко 800 људи за два дана у Чајетини погледа филм – закључује директор Спортског центра Чајетина Никола Смиљанић.

3. В.

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: СРЂАН ПАНТОВИЋ, ДИРЕКТОР КЈП „ЗЛАТИБОР“

У набавку опреме и машина уложили 30 милиона динара

Комунално јавно предузеће „Златибор“ и у овој години наставља са унапређењем пружања комуналних услуга, истовремено бележећи увећање прихода и позитиван пословни биланс. По речима директора предузећа Срђана Пантовића, квалитетна услуга и одговорно испуњење обавеза је резултат константног улагања у механизацију, кадровску оспособљеност и спремност да се ухвати у коштац са свим задацима који су стављени пред предузеће.

КЈП „Златибор“ обавља седам комуналних делатности које укључују управљање комуналним отпадом, одржавање чистоће на површинама јавне намене, одржавање јавних зелених површина, одржавање путева и улица и управљање гробљем, пијацом и паркингом.

– Присутан је и пораст броја корисника комуналних услуга, што уз све наведено, захтева велико радно ангажовање техничких и кадровских капацитета предузећа. Иако се константно суочава са проблемом мањка радне снаге, ово предузеће не посустаје у намери да поверене послове обавља одговорно и квалитетно, те недостатак радне снаге надомешћује добром организацијом и ангажовањем механизације, па је у сврхе набавке опреме и машина предузеће у протеклој години уложило чак 30 милиона динара – истиче Пантовић.

Не запостављајући своје текуће одговорности, а трудећи се да прати европске трендове у комуналној делатности, КЈП „Златибор“ заједно са општином Чајетина узима учешће у различитим пројектима, па тако са поносом може ис-

таћи да је почела реализација пројекта који се односи на успостављање примарне селекције комуналног отпада на територији општине Чајетина, а који се одвија уз помоћ Краљевине Шведске у оквиру пројекта „Помоћ локалним самоуправама на путу придруживања Европској унији“.

С обзиром на циљ општине Чајетина да до 2021. године постане еколошка општина, донети су и плански документи којима се дефинишу локације рециклажног дворишта као и гробља на Златибору, али и нови локални план о управљању отпадом са циљем да се направи самоодржив ситем који ће успешно да функционише на дуге стазе.

– У складу са плановима с почетка године почела је и изградња новог пословног објекта предузећа. Тренутно су у то-

ку земљани радови, а до краја године се планира и завршетак већег дела објекта у коме ће бити смештене пословне просторије управе, радионица, магацин, гараже као и објекти за складиштење агрегата – каже директор.

Иако обавља низ различитих послова из комуналних делатности, КЈП „Златибор“ Чајетина све послове прихвата као изазов који даје прилику за напредак и усавршавање, јер нова знања омогућавају да се добре идеје претварају у успех.

М. Р. Л.

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: РАДЕ ЈОВАНОВИЋ, ДИРЕКТОР ЈКП „ВОДОВОД ЗЛАТИБОР“

Два километра водоводне мреже изграђено у овој години

Радиће се, уз остало, реконструкција постојења за пречишћавање воде за пиће у Рибници и изградња водоводног система Сушичка врела, најављује Раде Јовановић

Од почетка 2019. године ЈКП „Водовод Златибор“ изградио је око два километра водоводне мреже, и то у насељима Око и Потоци, у Крфској улици на Златибору и у насељу Ђетен у Чајетини. Реконструисане су стари цевоводи у Рујанској улици на Златибору, у насељима Калдрма и Ђетен у Чајетини и у засеку Дужанићи у Мачкату. Изграђено је и око 650 метара канализационе мреже у улицама Беле воде, Црвени глог, Крфској и у насељу Потоци на Златибору. До сада, у овој години, уграђено је око 250 водомера.

– У претходном периоду су завршени земљани и бетонски радови на изградњи Постројења за пречишћавање отпадних вода на Златибору и набављена је комплетна опрема. До јесени је планиран завршетак грађевинских радова, монтажа опреме као и пуштање постројења у пробни рад. У текућој години планиран је наставак радова на проширењу капацитета водоводне и канализаци-

оне мреже на Златибору и у сеоским месним заједницама – каже директор ЈКП „Водовод Златибор“ Раде Јовановић.

Додаје да је општина Чајетина са ЈКП „Водовод Златибор“ конкурисала за финансијска средства код Канцеларије за јавна улагања за радове на водоводној мрежи. Од ове донације планирана је реконструкција дела магистралног цевовода, изградња резервоара Врањевина и аутоматизација водоводног система која обухвата SCADA систем за резервоаре, мерна места са континуалним мерењем протока и даљинским читавањем. Реализацијом ових пројеката значајно ће се смањити губици у мрежи, а повећаће се капацитет система.

– Такође, планирана је реконструкција постојења за пречишћавање воде за пиће у Рибници. На основу низа анализа и тестирања уз помоћ пилот постројења за унапређење технолошког процеса вршених у претходном периоду, урађен је Генерални пројекат повећања капа-

цитета и допунског пречишћавања воде на постројењу, све у циљу побољшања квалитета пијаће воде на Златибору и у Чајетини. У плану за наредни период је и почетак радова на изградњи водоводног система Сушичка врела, као и припрема пројектне документације за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода Чајетине, Мачката и Сирогојна – истиче Јовановић.

ЈКП „Водовод Златибор“ континуирано ради на унапређењу начина рада и пословања. У ту сврху набављене су две нове радне машине (комбинована машина – крамер и трактор), две нове пумпе за питку воду на постројењу у Рибници у циљу уштеде електричне енергије, уведени су системи за детекцију прелива на резервоарима и цурења на водоводној мрежи. Такође, имплементиран је нови софтвер за електронску писарницу и евиденцију радних и путних налога, као и систем 48 сати за пријаву кvara.

Осим радова из основне делатности

предузећа, ЈКП „Водовод Златибор“ је учествовао у разним спортским, хуманитарним и верским активностима и манифестацијама, чиме се доказао као друштвено одговорно предузеће, што доказује и плакета „Широко срце“ Црвеног крста Србије уручена „Водоводу“ као предузећу са највише добровољних давалаца крви у општини.

Почетком јуна „Водовод“ је са Српским друштом за заштиту вода и водопривредним институтом „Јарослав Черни“ организовао конференцију „Вода 2019“, посвећену актуелној проблематици коришћења вода и заштити водних ресурса од загађења са циљем промоције и публиковања резултата научног рада, истраживања и студијског рада, као и размене идеја и искустава стручњака из области коришћења и заштите вода.

Д. Росић

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: ЈЕЛЕНА МИТРАШИНОВИЋ БРАШАНАЦ, ДИРЕКТОРКА ПУ „РАДОСТ“

Вртић добио нови простор захваљујући улагању општине

На спрату ПУ „Радост“ уређено 500 квадрата, у јулу креће уређење још 300 квадрата

Општина Чајетина већ дуги низ година води активну и стратешки оријентисану политику у области предшколског васпитања и образовања, којом обезбеђује систематичну и планску подршку деци раног узраста. Активна политика унапређивања квалитета васпитно-образовне праксе и повећања обухвата деце у општини Чајетина усклађена је са националном стратегијом бриге о деци предшколског узраста и до сада је дала видљиве резултате, посебно у погледу обухвата деце из сеоских средина. Поред вртића у Чајетини, у који је тренутно уписано око 250-оро деце, велики број малишана налази се и у издвојеном одељењу на Златибору, као и у издвојеним одељењима у Кривој Реци, Мачкату, Шљивовици, Сирогојну и Рожанству које је Предшколска установа „Радост“ уз помоћ локалне самоуправе адаптирала и прилагодила деци предшколског узраста.

„То су адаптирани простори који испуњавају све прописане стандарде за боравак и реализацију програма са децом предшколског узраста. На Златибору смо прошле године адаптирали комплетан приземни простор вртића. Велика средства улажемо и у сеоске вртиће, тако да нема никакве разлике по питању амбијента и услова за рад“, истиче директорка ПУ „Радост“ Јелена Митрашиновић Брашанац.

За упис деце у сеоске вртиће влада велико интересовање. Највише малишана тренутно борави у издвојеном одељењу у Мачкату где постоје три узрастне групе.

Ови резултати, како наводи директорка, подстакнути су чињеницом да је ова установа проширила мрежу предшколских установа у складу са потребама деце и родитеља, јер су ти програми доведени управо тамо где су деца. Истиче да је захтева за пријем деце у

вртић све више, нарочито када је реч о јасленом узрасту. Како би се капацитети повећали, а постојеће групе растеретиле, уређен је простор површине око 500 квадрата, који се налази на спрату ПУ „Радост“ Чајетина. За ову врху из општинског буџета ребалансом је издвојено 10 милиона динара.

„Идеја је била да простор, који је потпуно нов, направимо тако да буде достојан деце и реномеа ове установе. Тако смо у овом делу добили три радне собе, где смо преселили неке групе из старог дела вртића и поделили јаслену групу на две нове“, додаје директорка вртића.

У плану је уређење преосталог дела простора на спрату вртића у Чајетини, површине око 300 квадрата. Општина Чајетина је конкурисала за средства за завршетак грађевинских радова на објекту ПУ „Радост“ Чајетина код Министарства без портфеља задуженог за

демографију и популациону политику. Вредност радова процењена је на четири милиона динара, 85 одсто обезбедило је министарство, а 15 одсто општина Чајетина. Радови ће кренути почетком јула, а рок за њихов завршетак је 1. септембар 2019.

Што се тиче васпитно-образовног рада, уведене су нове праксе. Директорка ПУ „Радост“ каже да је усвајањем нових Основа програма предшколског васпитања и образовања успостављен целовит развој и добробит детета кроз интегрисани приступ учењу и изграђен смислен однос са вршњацима и одраслима у простору који је инспиративан.

Драгана Росић

ОД ПРОШЛОГ ДО ОВОГ ДАНА ОПШТИНЕ: СНЕЖАНА ЂЕНИЋ, ДИРЕКТОРКА БИБЛИОТЕКЕ

Чувари културног наслеђа и природног блага

О раду чајетинске библиотеке „Љубиша Р. Ђенић“ директорка ове установе Снежана Ђенић написала је за овај број „Златиборских вести“ следећи текст:

„Библиотека „Љубиша Р. Ђенић“ је прва установа културе и средиште културног живота вароши, са традицијом дугом преко сто година. Настала је давне 1904. године, оснивањем „Златиборске читаонице“ са седиштем у Чајетини.

Први познати поклон библиотека је примила од проте Радосава Симића. Тих 250 књига уз друге, нама непознатих дародаваца, биле су језгро данашње библиотеке, која између два светска рата постаје центар ширења опште културе и просвећивања у златиборском крају.

Током два светска рата библиотека није радила, да би након Другог почела интензивно и свестрано да се развија. Године 1949. библиотеку је стручно уредио Љубиша Ђенић, чије име она данас

носи, и одредио концепцију рада која ће бити присутна у наредних тридесетак година.

Данас наша библиотека поседује фонд од близу 50.000 књига, а смештена је у једну од најстаријих и верујем најлепших зграда у вароши, која је подигнута 1910. године за потребе основне школе и због својих споменичких вредности стављена под заштиту.

Важан део рада наше установе су програмске делатности и ми се заиста трудимо да обезбедимо богат, разноврстан и квалитетан културни живот у нашој вароши. И ако погледате календар културних дешавања видећете да су то промоције књига, књижевне вечери, тематске изложбе, документарни филмови, позоришне представе, музички концерти, разна предавања...

Неке од тих манифестација postale су већ традиционалне, а ми смо по њима постали чувени, не само у Србији

већ и у суседним земљама. Једна од таквих манифестација је сигурно Летњи улични ерски кабаре, чији је основ наш специфични ерски хумор који је, на наш предлог, уписан у Национални регистар нематеријалног културног наслеђа, тако да је данас он препознат као део културног идентитета српског народа.

Ми смо били мишљења да оваквих манифестација треба да буде што више, тако да смо у мају организовали први Фестивал пољског цвећа на Златибору, којим се наша библиотека укључује у реализацију пројекта „Хортикултурне библиотеке Србије“.

Златибор је истину право место за то, јер је одувек изазивао интересовање особеним својствима која су га уобличи-ла у данас најпосећеније место Србије. Његова раскошна лепота заталасане обешумљене висоравни са травнатим хоризонтима, широким видцима и живописним пејзажима, по речима вред-

ног флористичара, Косте Тодоровића, подсећа на Рубенсова платна...

На значај и тачност ових речи треба да подсети и укаже и наш Фестивал пољског цвећа. Мисија овог нашег мајског додира са природом јесте да утичемо на сваког појединца, стварајући тако колективну свест о значају очувања природног блага, како би се не само у мају већ сваког дана подсећали на важност наше одговорности према природи и њеним раскошним даровима, јер једино тако моћи ћемо још дуго да користимо њене благодети.

И надамо се да је то свеукупно било интересантно за нашу публику“.

Отворен Културни центар на Златибору

“Златибор је модел туристичке дестинације који желимо да развијемо у целој земљи”, рекао на отварању Културног центра министар Расим Љајић

Министар трговине, туризма и телекомуникација Расим Љајић и председник општине Чајетина Милан Стаматовић отворили су пресецањем врпце нову зграду Културног центра на Златибору 26. јуна. На пригодној свечаности упрличеној поводом отварања објекта у чију градњу и опремање је уложено 227 милиона динара (182 милиона општина и ТО Златибор, а 45 милиона министарство) исказано је задовољство што је Златибор добио модеран Културни центар са позоришном и биоскопском двораном, галеријом, библиотеком, конференцијским салама, смештајним делом. Такав простор је недостајао овој планини за организовање разноврсних културних дешавања и манифестација, посебно током зиме и јесени.

– Ово је један од ретких пројеката у претходних пет година да

је Влада уложила мање средстава него што су за његову реализацију дали локална самоуправа и локална туристичка организација. Никаквих дилема нисмо имали када је овај пројекат био

у питању и верујем да ће његови садржаји привући нове туристе, како из земље тако и из иностранства. Златибор је модел туристичке дестинације који желимо да развијемо у целој

земљи – рекао је министар трговине, туризма и телекомуникација Расим Љајић отварајући ново здање Културног центра на Златибору.

Љајић је додао да је сигуран

Позориште, биоскоп, галерија, библиотека...

Новостворени Културни центар на Златибору је савремени мултифункционални објекат површине од 1.925 метара квадратних. Налази се у центру планине, у близини зграде Туристичке организације Златибор. Направљен је по највишим европским стандардима, грађен је и опреман око две и по године.

Како је могло да се види приликом разгледања зграде Културног центра на отварању, унутра је мноштво лепо уређених сала и садржаја. Пажњу привлачи велика дворана са сценом за позоришне представе и филмске пројекције, капацитета 300 места. Ту је и модерна галерија, где је већ отворена изложба уметничких слика учесника златиборске колоније. Поред су конференцијске сале, медија центар и други корисни простори. А у приземљу је лепо уређена библиотека са великим бројем књига и садржајима за кориснике, која ће радити као издвојено одељење чајетинске библиотеке. У објекти се налази и део смештајних капацитета, а здање је прилагођено и особама са инвалидитетом.

Министар Расим Љајић је на отварању такође истакао да ће овде бити урађен и нови амфитеатар за манифестације током летњих месеци, те да ће ова планина имати све оно што имају велике туристичке дестинације.

Објектом Културног центра се, практично, решава проблем Златибора с недостатком простора за организовање манифестација и културних дешавања у зимским и јесењим месецима,

када су неповољне временске прилике. А нови Културни центар већ је показао своје вредности првих дана по отварању, у њему су се одржавале манифестације поводом Дана општине Чајетина, међународни фестивал спортског филма

и други програми. Сада ово здање отвара врата туристима и мештанима, постаје дом бројним културним дешавањима, уметничким колонијама, смотрема, фестивалима на најпосећенијој планини Србије. **М. Ј.**

да ће министарство и у наредним пројектима које намерава да реализује са општином Чајетина и са локалном туристичком организацијом, пре свега из области спортског туризма, утицати на то да Златибор постане најбоље место у региону за припреме спортиста.

– Златибор се изборио за позицију коју има на туристичкој мапи. Поред Сокобање, Златибор је дестинација која је у Србији у претходних пет година имала највећи пораст броја туриста (тај раст је прошле године био већи за 94 одсто него што је био 2014. године). Све нам то даје за право да ови резултати нису случајни, а надам се да ће бити још бољи у годинама које су пред нама – закључио је министар.

Захваљујући се министру Љајићу, свим својим сарадницима и извођачима радова, председник општине Чајетина Ми-

лан Стаматовић је нагласио да је објекат Културног центра на Златибору завршен за две и по године.

– Наш највреднији пројекат панорамска гондола ће исто тако ове године угледати свет-

лост дана, а прву и несечичну подршку нам је дао управо Расим Љајић када је отварао боб на шинама на Торнику. Све што смо радили у сарадњи са министарством дало је резултате у том кратком периоду од две и

по до три године. Сви објекти су одрживи, сви су заживели и надам се да је то дало једну нову туристичку димензију Златибора, јер он заслужује све оно што туристичка места у свету данас могу да понуде савременим туристима – закључио је на отварању Стаматовић и поменуо да се одлична сарадња са министарством наставља које, према недавно потписаном уговору, издваја 20 милиона динара за изградњу свлачионица на стадиону „Швајцарија“.

Подсећамо да је градња Културног центра почела 19. септембра 2016. године када су, означавајући почетак радова, бетон у темеље будућег објекта заједно положили министар трговине, туризма и телекомуникација Расим Љајић, председник општине Чајетина Милан Стаматовић и заменик председника општине Арсен Ђурић. **М. Ј.**

Витешка признања Бећковићу, Дугалићу, Тикалу...

Свечаност поводом доделе признања „Витез Србије“, у оквиру манифестације „Видовданске културне свечаности“, одржана је 27. јуна 2019. године у холу хотела „Палисад“ на Златибору.

„Видовданске културне свечаности“ организоване су 11. пут заредом под покровитељством општине Чајетина, уз подршку Туристичке организације Златибор.

Жири „Видовданских културних свечаности“ једногласно је одлучио да Плакету „Витез српске књижевности“ додели академику Матији Бећковићу. Плакета „Витез српске глуме“ припала је Небојши Ду-

Матија Бећковић

галићу, „Витез српске музике“ је др Данка Лајић Михајловић, „Витез српског сликарства“ Михајло Ђоковић Тикало, док је „Витез српског спорта“ Зоран Терзић. „Витез српске медицине“ је проф. др Светозар Пунтик. Признање „Витез предузетништва“ за иновативност у производњи традиционалних производа добила је Тајана Милетић, власница брэнда „Стара ракија“.

Овогодишњи награђени признања су добили као најистакнутији припадници својих професија, који захваљујући својим достигнућима годинама дају витешке доприносе областима којима се баве. **М.Ј.**

Французи срећни што општина има све дозволе за гондолу

„За компанију „Помагалски“ циљ је да се пројекат заврши до краја године“, рекао на састанку у општини Чајетина Филип Верти, менаџер пројекта

У чајетинској општини 19. јуна одржан је састанак представника општине Чајетина, ЈП „Голд гондола Златибор“, извођача радова: „Јединство“ из Севојна, „Амига“ из Краљева, „Хидромонтажа“ и „Елкомс“ из Београда, као и надзорних органа и представника фирме „Помагалски“ из Француске.

Тема састанка представника свих фирми укључених у пројекат златиборске гондоле са представницима општине Чајетина била је динамика и план градње у наставку рада на гондоли. Овом приликом су гости из Француске изразили задовољство на досадашњој сарадњи са општином Чајетина.

„За нас је задовољство да радимо на овом великом пројекту гондоле која ће бити најдужа на свету. Партнери смо дуго година и срећни смо што наш корисник, општина Чајетина, има све дозволе да заврши про-

Детаљ са састанка

јекат. За компанију „Пома“ је циљ да се пројекат заврши до краја године. Надамо се да ће овај пројекат, који много људи овде ишчекује, донети мноштво задовољства скијашима и туристима који долазе у подручје Златибора“, рекао је Филип Верти, менаџер пројекта и додао:

„Златибор је веома лепа област и приметили смо да га много људи цене. За мене је било задовољство да видим нове

зграде, ресторане, хотеле, активности. Верујем да људи заиста очекују почетак рада гондоле и то је добар пројекат за општину Чајетина и све који раде у туризму“.

„Ја водим тим на градилишту и координишем рад са компанијом „Пома“. На Златибору ће бити најдужа гондола, тако да је ово леп пројекат, уживање је радити на овом послу. Изазов је завршити га на време, пре сле-

деће зиме, а главни изаов је ускладити све тимове који раде како би све било готово. У долазећим месецима више ћу бити овде због техничке помоћи да се гондола прегледа, тестира и да се покрене. Можда нађем и времена да останем мало дуже“, изразио је своје мишљење Матије Паризо, техничко лице фирме „Помагалски“.

**Мирјана Ранковић
Луковић**

Браловића ваљарица у Дренови

„Ваљарица је радила тако што су маљеви наизменично ударили у сукно, тако га омекшавали и добијали рудеж“, казује Милун Браловић

Свако је мајстор свога заната. Тако да ни ваљарицу није могао да направи свако. А шта је ваљарица?

„Шта да ти кажем“, пита се Милун Браловић из Дренове, иначе власник некадашње ваљарице. „То ти је један објекат направљен специјално за ваљање сукна. Некада је било тих ваљарица, а данас их, колико ја знам, овде више и нема.“

Ваљарицу у Браловићима у Дренови правили су мајстори 1948. године. Главни мајстор био је Драгојле Миљић из Љубиша, а помагали су му Јовиша Браловић и син Миодраг. Све је рађено ручно. Од алата се користио кесер, скобла, тестере обично и дубеће, мацола и још понешто. Био је то мукотрпан посао. Ишли су мајстори и до пет километара тражећи шупљу букву за бадањ. Такође су тражили старо бјелово храстово дрво које нема чворове, за маљеве.

Сви делови за ваљарицу прављени су на лицу места. Она се састоји од бадња, вретена, кола, ступе, напре, два маља и још неких делова. А како је радила ваљарица?

„Ваљарица је радила тако што су маљеви наизменично ударили у сукно, тако га омекшавали и добијали рудеж. Сећам се још док је мој деда Јовиша радио, а касније и мој отац Миодраг.“

Ваљали су сукно за ћебад, капуте и панталоне. Сукно је морало да се ушива са тежиновом кудељом, на свако пола метра због претресања (гужвања) сукна. Оно је могло да буде бојено и небојено. Долазили су људи са свих страна: из Кокиног Брода, Радојине, Негбине, Кућана, Сјеништа, Јасенова и све до Равни, Никојевића и Рожанства. Народ је то носио на коњима.

Милун са супругом Љубицом

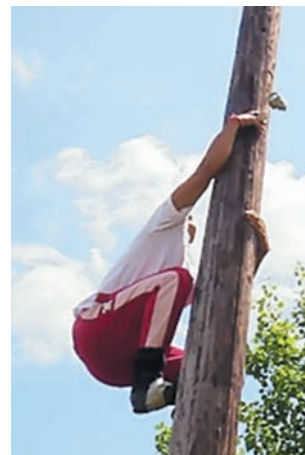
„Свако је морао да донесе и повјесму (тежинову кудељу) са којом је ваљар утезао сукно“, наставља да нам објашњава Милун. „Потом се ваљало и поливало топлим водом на свака два сата. А свака три до четири сата морало је сукно да се претреса да би се једнако уваљало. Од 1975. године ја сам почео да радим у ваљарици, помажући оцу. Сећам се да смо радили и ноћу, по 15 дана без прекидања. Можете замислити какав је то тежак посао био. Спавао сам и будио се на свака два до три сата да би пољевао сукно топлим водом. Петнаест дана нисам знао кад је дан, а кад је ноћ.“

Маљеви су били тешки око 150 килограма сваки, тако да их није било лако ни зауставити. Кад се извади из ваљарице сукно се сушило углавном на огради, јер није могло другачије. Било је сукна дужине и по 60 метара.

„Био је то добро плаћен посао. Ваљало се по дужном метру и тако се и наплаћивало. Упоредо је радила и воденица коју смо направили уз ваљарицу. Главни покретач била је река Катушница на којој су се објекти и налазили. Они су и данас на истом месту, али радни век је завршен. Пре 20 дана питао ме човек из Чајетине шта да ради са 20 метара сукна. На то сам му одговорио да ваљарица више не ради и да му ја помоћи не могу.“

Данас у домаћинству Браловића живи Милун са супругом Љубицом. Обоје су пензионери из радног односа, али се баве и пољопривредом. Имају два сина који са својим породицама живе у Чајетини. Редовно посећују родитеље, а највише им помажу унучи и унука који знају да пласте и раде друге пољопривредне послове.

Мирослав Весовић

Играле се делије на вишебоју у Јабланици

Јабланица је најраспрострањеније и најшумовитије златиборско село, богато црним и белим бором. Управо је то определило Јабланичане да се поред сточарства и помало земљорадње баве и експлоатацијом шуме, која се користила углавном за грађење кућа и окућница. Људи су са воловима извлачили трупце из теже приступачних предела и онда их обрађивали тестером кладаром, дубећом тестером и осталим алатом потребним за градњу једног објекта. Управо због таквог начина обраде грађе настале су и данашње спортске дисциплине на сеоском јабланичком вишебоју. А како је настао вишебој?

Почетком 2000. године група прегалаца из овог села састану се и на идеју Драгише Словића Техера договоре да организују манифестацију која ће бити везана за делатности које су радили њихови преци и за игре које су се тада играле (скок у даљ, превлачење кличка, бацање камена с рамена...).

На Духове, прве Тројнице 2006. године, одржан је у Јабланици први сеоски вишебој „Јабланица 2006“. Било је присутно 300 гостију. Целокупну организацију преузима Вукомир Вујо Божанић, председник ТУ „Јабланица“ који дуго година успешно води организовање ове манифестације.

Очувати село

Ове године у Јабланици одржан је 14. по реду сеоски вишебој „Јабланица 2019“ и важи за једну од најбоље организованих манифестација нашег краја.

Због чега је битно да се овакви сабори одржавају у нашим сеоским срединама? На то питање одговорио је Жарко Божанић, члан ТУ „Јабланица“:

„Враћају се људи, воле да дођу који су одавде, као и из других наших села

који су отишли у градове и у друга места, долазе туристи, ми се окупљамо. Понудимо им, поред забаве, и све оне основне ствари вишебоја: стругање, вуча волова, трка коња, вуча коњском запрегом, двопрег, једнопрег. Значи, огроман је значај како са туристичког тако и са традиционалног аспекта и све оно што краси и красило је ово подручје ми смо сада претворили у манифестацију са својим дисциплинама.

Село је живо ако у њему има људи. Управо овакве манифестације утичу да се људи враћају, што нам је и потврдила Бојана Божанић, члан УО ТУ „Јабланица“: „Јако је важно и то што општина Чајетина учествује, што опредељује средства како за овај догађај тако и за бројне друге догађаје и у Љубишу, Шљивици, Гостиљу, Кривој Реци... Стварно се трудимо да то буде равномерни развој целе општи-

не и мислим да су људи овде у Јабланици препознали то и кроз ово туристичко удружење покренули неке ствари које већ саме годинама иду и то ми је веома драго“.

Све присутне госте је поздравио и манифестацију отворио председник општине Чајетина Милан Стаматовић.

„Наш интерес и општине Чајетина јесте да помажемо ове традиционалне вредности и да очувамо село, да вратимо младе људе на село и сигурно је ово огроман допринос вас који живите овде у Јабланици, који помажете да овакве манифестације трају, да се не забораве“, рекао је председник.

Било је на вишебоју много дисциплина. Једна од главних је вуча на влаци воловском запрегом. Најбржи су били волови Милорада Анчића. Велику пажњу су привукле и дисци-

плине стругање кладаром и дубећом тестером.

„Ту је важна само брзина. Ко најбрже пресече тај је победник“, каже првак у дисциплини стругање кладаром Љубе Бакић из Јабланице и додаје: „Зависи и од тестере како је наоштрена, а и од људи који познају тај посао“.

Играли се и уживали

Велико искуство у стругању дубећом тестером помогло је Миленку Петровићу из Шљивице да освоји прво место у овој дисциплини: „Већ двадесетак година учествујем у овом такмичењу стругања. Мој отац је стругао и од тога живео. Десетак година је стругао и у Босни, шездесетих, седамдесетих, док нису почели бансеци, после бренте и остало. Као мали сам са оцем стругао, чак нисмо имали трећег, тестеру смо вукли нас двојица. Битно је знати неке ствари, наоштрити тестеру, заложити како треба, не може то само на снагу, не може да се издржи“.

Домаћини су се потрудили да демонстрирају и печење катрана на традиционалан начин, како су то наши преци радили вековима. Славо Токовић, катраница из Цигле, потпалио је катраницу и две ноћи није спавао, дежурајући и набацивајући земљу да не би луч сагорео. На дан вишебоја катраницу је отворио председник Милан Стаматовић и том приликом изјавио: „Људи су ово сачували и то је изузетно значајно и добро за будућност овог села“.

Било како било, апсолутни победник овог такмичења била је игра. Она иста игра коју филозофи описују као припрему за живот у детињству или као вишак животне енергије у зрелости. И ми смо се играли и уживали на обронцима Златибора у Јабланици лета Господњег 2019.

Мирслава Весовић

На Криворечкој косидби најбољи Милош из Драгачева

Косу прво чукнеш о бетон. Ако „звони”, добра је, каже Радоје Церовић

Некада се косило на мобама. Домаћин сазове људе, искупи се њих десетак и покосе целу ливаду уз песме и шале. Прође им дан као да нису били на раду него на весељу. Домаћица спреми гибаницу и кисело млеко, сир, кајмак, а ко има закоље јагње.

У косидбу се креће изјутра рано, иза росе, док је мекша трава, јер се лакше коси. Људи на паузи попију по ракију и откују косе, а и чешће их оштре да би боље и лакше косили. Кад заврше косидбу, запевају арију и никад им није било тешко. Они су се радовали и распитивали кад ће негде бити моба.

Како се гледа да ли је коса добра?

– Прво је чукнеш о бетон – прича нам Радоје Церовић: – Ако „звони”, добра је. После тога је насадимо на косиште. Онда следи откивање косе. Узме се баквица и победе у земљу. А са чаканцем се чука и тако се откива коса и извлачи жица. Онда следи водијер у који стаје брус и наспе се вода. Коса се оштри и онда се коси док може. Кад не може, опет се откива, па опет коси. Косац баци капут на земљу, легне на њега, па чука и откива косу. Најбољи брусевци за косе су трстенички.

Кошење се учи од старијих људи, а Радоје је почео да коси у десетој години. Ишао је у наднице и на мобе. Увек је био први у косидби и био је добар косац.

Победници

– До прошле године цело двориште сам ја косила – казује нам Радојева супруга Иванка, која је 1939. годиште. – Кад покосим, сено стрпам у колица и отерам стоци. И тако сваке године последњих 30 година.

Данас су машине преузеле примат у кошењу и силирању. А што се тиче ручних коса, њихово време је прошло. Тек понеко опкоси око врта или неки мањи простор. Да би се људи присетили некадашњих моба и косидби, у засеоку Церовићи у Кривој Реци, уз песму изворних певачких група, организована је „Криворечка косидба”, друга по реду. Домаћин и главни организатор ове, друге косидбе

је Љубисав Бато Церовић, који је на свом имању угостио 23 косца и 15 певачких група.

– Имали смо такмичење косаца и певача. Догодине ћемо да проширимо манифестацију. Ово сам организовао у корист села и општине Чајетине. Да се види ова манифестација и да људи виде да још постоји ова „машина”. Позивам све учеснике и певаче, косце и вашарнике да и догодине поново дођу на косидбу, која ће опет бити 2. јуна.

Један од покретача ове манифестације је Милован Мићо Ристановић који нам је рекао следеће: – Пуно ми је срце што је ова идеја прихваћена про-

шле године од стране господина Бата Церовића као организатора. Захвалио бих се Туристичком удружењу Криве Реке, Туристичкој организацији Златибор, општини Чајетина, Спортском центру Чајетина. Овакву манифестацију треба да има свако село.

Што се тиче певачких група, организатор каже да су овде сви победили. Међутим, ипак се издвојила мушка певачка група „Стапарци” који су освојили прву награду.

А што се тиче косаца, и поред јаке конкуренције прва награда је отишла у Драгачево, у руке Милоша Пантелића. – Овде се тражила брзина, ширина откоса и добра зарубљеност при кошењу. По оцени жирија ја сам то најбоље показао – прича нам Милош.

Поред 22 мушкарца нашла се и једна жена-косац. Дошла је из Ивањице и показала своје умеће. То је Снежана Живановић, која је освојила награду „најбољи косац и најлепши глас”. – Од малих ногу сам се бавила кошењем. Учили су ме деда и отац, тако да волим то да радим. Поред тога радим и остале послове: снајдер сам, фризер, зидам, малтеришем...

Било је ту још награда, да нам не замере они које нисмо поменули. Домаћин се захвалио свим гостима и онима који су помогли ову манифестацију, са жељом да се догодине виде на истом месту у исто време.

Мирслав Весовић

Међу 22 мушкарца нашла се и једна жена-косац

Регионална конференција о Агроиндустријском центру

Општина Чајетина ће у септембру ове године отворити први Агроиндустријски центар на Златибору који ће удружити мале пољопривредне произвођаче и омогућити им да лакше пласирају производе на тржиште, заштите бренд и географско порекло месних прерађевина, сира, меда и других производа тог краја. Тим поводом је у хотелу „Торник“ 3. јуна одржана Регионална конференција „Агроиндустријски центар – темељ привреде Златиборског округа“ која је, осим произвођача, окупила представнике локалних и републичких институција и стручњаке из региона и Европе.

Председник општине Чајетина, Милан Стаматовић истакао је на конференцији да пројекат представља кључне кораке на путу модернизације пољопривредне производње.

– Представљамо нову организацију модерне самоуправе и модеран приступ развоју пољопривреде на територији читавог Златиборског округа. Ово су пионирски кораци. Ми смо пре неколико година кренули у организацију предузећа „Еко аграр“ као модела будућег Агроиндустријског центра. Његово позитивно пословање дало нам је за право да не станемо на томе већ да радимо, развијамо и модернизацијом пољопривредну производњу у циљу заштите од монопола целокупног географског подручја и брендова који се на њему налазе. У туризму смо постигли добре резултате али сада морамо даље да развијамо пољопривреду и помогнемо нашим произвођачима да на савремен начин производе своје органске производе. Ово је нешто ново, настаје један агроиндустријски центар на

месту настанка производа – казао је Стаматовић, истичући да ће овај пројекат, уз све остале који се реализују на територији општине, пружити нови поглед на развој локалне заједнице, привреде целе Србије, али и економије региона.

Агроиндустријски центар биће утемељен на европским искуствима, па су на конференцији примере добре праксе приказали стручњаци Кристиос Андреа са Кипра и Катарина Гилбалд из Шведске. Шведска је као земља са мноштвом искуства у овој области преко своје амбасаде у Београду пружила кључну подршку целом пројекту.

– Агроиндустријски центар на Златибору представља добар пример јавно-приватног партнерства у аг-

роиндустрији и пољопривреди. Ми у Шведској радимо сличне ствари, не само у пољопривреди већ и у другим секторима где је кључно некада имати јавну или државну подршку за иновације у одређеној индустрији. Мала предузећа су кључно питање за српску пољопривреду, па је важно развити модел како да сва та предузећа опстану и развијају своју продукцију на тржишту на коме доминирају велики играчи – рекао је на конференцији Јан Лундин, амбасадор Шведске у Београду.

На отварању је у име Министарства трговине, туризма и телекомуникација Младен Радовић рекао да је министарство спремно да помогне, јер Србија и Златибор могу да постану важан фактор у производњи здраве хране за шта имају огроман потенцијал.

З. В.

Закључци

- ➔ Удруживање малих пољопривредника показало се као неопходан елемент за постављање темеља даљег економског напретка Златиборског округа и шире;
- ➔ Агроиндустријски центар као модел удруживања гарантоваће произвођачима сигурност опстанка на конкурентном тржишту, пласман и продају и финансијска средства која ће улагати општина у све неопходне ресурсе;
- ➔ Предузеће ће бити утемељено на европским искуствима, односно искуствима сличних центара у развијеним земљама ЕУ, са посебним акцентом на Кипар и скандинавске земље;
- ➔ Биће утемељен на добром искуству млекаре „Наша Златка“ на чијем проширењу капацитета се ради, потом на сушари, а радиће се и на унапређењу у другим, различитим областима за које произвођачи искажу интересовање – од узгоја лековитог биља и производње органских производа до производње меса. Списак делатности је отворен;
- ➔ Власништво ће бити распоређено тако да 51 одсто припада општини, а 49 одсто имају удружени акционари, односно пољопривредни произвођачи;
- ➔ Да би се стигло од квалитетне идеје до успешне реализације, нужно је и едуковати и организовати низ тренинга за мале произвођаче, посебно у области менаџмента, како би што боље и ефикасније водили своја газдинства која ће се потом удруживати у Агроиндустријски центар;
- ➔ Агроиндустријски центар ће бити формиран 01.09.2019. до када се сви заинтересовани могу јавити општини и предузећу „Еко аграр“. Све информације биће истакнуте и на посебној страници веб сајта општине www.cajetina.org.rs

**Заштита
производа са
нашег географског
подручја**

Ураду првог дела конференције „Агроиндустријски центар – тељ привреде Златиборског округа“ учествовали су професори Пољопривредног факултета у Београду проф. др Зорица Васиљевић и проф. др Миладин Шеварлић, председник општине Чајетина Милан Стаматовић, представница малих произвођача општине Лакташи из РС Драгана Вучетић и представник малих произвођача општине Чајетина Драган Цикић. Учесници су се сагласили да ве-

лике компаније нису толико заинтересоване за мале произвођаче и да они често имају проблема да прибаве неопходна финансијска средства. Закључци су да је неопходно едуковати пољопривреднике да прате своје трошкове, а да је локална самоуправа ту да их подржи у развијању њихових бизнис идеја, као и да их укључи у заједничко доношење одлука. Оснивање Агроиндустријског центра помоћи ће да се заштите производи који долазе са овог географског подручја.

– Сматрам да су овакве ствари нешто што треба аграрној привреди Србије. Уколико не постоје видови удруживања пољопривредника, било да су то центри, задруге, организације или кластери, ми не можемо да рачунамо да ће пољопривреда Србије заједно са прерадом бити конкурентна. Морам да припремам и нашег пољопривредника и наше прерађиваче да сутра, када уђемо у Европску унију, буду конкурентни европским произвођачима. Ово што ради општина Чајетина и њени партнери

је нешто веома добро и ми из науке очекујемо да смо увек спремни да дођемо и струке смо увек спремни да дођемо и помажемо и разменимо искуства – изјавила је проф. др Зорица Васиљевић, редовни професор Пољопривредног факултета.

И локални произвођачи много очекују од Агроиндустријског центра. – Очекујемо да нас удружи, да нас оснажи и помогне да будемо самоодрживи. Ми већ јесмо самоодрживи, али много више сеоских домаћинстава може да се укључи, да укрупними производњу и будемо конкурентнији

на тржишту. Такође, очекујемо помоћ што се тиче маркетинга, продаје, дистрибуције – изјавио је Радивоје Мишовић, произвођач сира „Златне Рудине“.

По речима Јасмине Костић, председнице удружења „Савез сеоских жена“, прописи су такви да су потребна велика улагања. – Мала домаћинства немају ту снагу и не могу да поднесу тако да ће један овакав агро центар доста помоћи у тим производним капацитетима – сматра она.

З. В.

Туристички комплекс с рестораном и коначиштем „Бошкова вода“ у Љубишу подухват је предузимљиве породице Дацковић. А увод у ту успешну пословну причу дешава се још пре рата.

Тада су деда Веселин и баба Радојка 1936. године са својих пет синова за бољим животом отишли са свог имања у Љубишу у Ужице, купивши ново имање у ужичком насељу Пора. Одатле су школовали децу, да би се након четрдесетак година најстарији син Бошко вратио на старо имање у Љубишу. Године 1991. Бош-

Магија домаће кухиње у „Бошковој води“

Комплекс „Бошкова вода“ посећује и велики број страних гостију, одушевљених првенствено гостопримством домаћина и квалитетом домаће хране

ко долази на идеју да од постојећег извора направи спомен-чесму да бига се људи сећали, а и користили ту воду за пиће. Ни слутио није колику ће популарност стећи чесма, захваљујући његовом сину Александру, који је одлучио да на очевом имању сагради викендицу за себе и своју породицу. Ни он није слутио шта ће од свега тога испасти. Пошто поред тог места пролази главни пут за наше туристичке дестинације, народ је почео да свраћа и да се распитује за смештај и храну.

Тако су Александар и његова супруга Милена дошли на идеју о проширењу капацитета и комерцијализацији целе приче. У селу су нашли две старе брвнаре које су преселили на своје имање. Тако је почело са изградњом данашњег комплекса „Бошкова вода“.

Касније се све дешавало само од себе. Од уставе која је већ постојала за воденицу направљен је базен. Затим долази до изградње терасе која је радила само лети. Потом почињу да праве кафаницу чија је градња

ишла у етапама, све док објекат није добио данашњи изглед. Тако је настао комплекс „Бошкова вода“, који је сада препознатљив и на мапи света, јер га посећује и велики број страних гостију, одушевљених првенствено гостопримством домаћина и квалитетом домаће хране. Они кажу да је домаћица Милена прави мађионичар домаће кухиње.

„Највише се траже пите савијаче, проја, качамак, сир и кајмак“, објашњава нам Милена. „Поред тога гости су заинтересовани и за златиборску прштуту, љубишску пастр-

мку, телетину и јагњетину испод сача и свадбарски купус. Помаже ми снаја Бобана која је добар ученик и одлично се сналази у кухињи“, у шали нам прича Милена, док у исто време стиже да спрема гостима доручак и да их послужи. За то време Ацо прима госте и упознаје их са понудом комплекса.

„Имамо воденицу која је била у функцији од 1941. до 1974. године. Када сам дошао на имање ја сам воденицу обновио. Она и сада ради. Меље се кукурузно брашно, хељда, пшеница, раж и спелта. Сво то браш-

но иде у ресторан и од њега се прави хлеб, проја итд. Лопатица коју користим за брашно је карактеристична по томе што се налазила у дединој и очевој кући, стара је преко 100 година. Ја сам је нашао код деде у кући и сачувао је. Поред саме воденице пролази Чиготски поток који извири испод саме Чиготе. Та воденица најбоље ради кад има доста воде, у јесењем периоду. Кад нема воде, воденица отприлике месец и по дана не може да ради. Када су велике кише ја морам да радим и увече“.

„Сво жито које се меље у воденици користимо за наш ресторан. Што остане вишка продајемо гостима који долазе са стране: хељду, кукурузно брашно, спелту, ражано. Захваљујући Златибору, захваљујући и помоћи општине Чајетина ми и даље гурамо нашу причу. Једини проблем је што смо припали зони Парка природе, па смо стагнирали са грађевинским радовима“.

На ливади има играоница за децу, а можемо видети и домаће зечеве, голубове и патуљасте козе, које деца највише воле да хране сеном и кукурузом.

У овој породици сви раде: два сина, две снаје, два унука. Свако има своје задужење. Тако дан за даном, а већ је прошло 12 година. Ова породица је пример да и на селу може лепо да се живи, али и да се заради. Ја одлазим и остављам ове вредне људе да уживају у свом малом рају у који су сви добро дошли.

Мирсолав Весовић

Нови звоник, сала, стазе у цркви у Љубишу

„Реновирамо цркву, стављамо малтер, около постављамо стазе од бехатона, ради се пуном паром“, каже старешина љубишке цркве јереј Михаило Ђокић

Црква љубишка се налази на путу ка центру села поред предивне реке Љубишнице. Овај храм посвећен је цару Константину и царици Јелени.

Историјски извори наводе да је цар Константин 313. године постао владар источног и западног Римског царства, па је напи-

не. Приликом изградње пута који пролази поред цркве, на Смиљанском брду, радници су нашли кандило за које се касније установило да је старо чак преко 200 година. И с тим у вези дошло се до закључка да је црква била на Смиљанском брду, на такозваној Црквини, како је народ зове. Са тог Смиљанског брда на-

„Радови су велики, благо-дарећи Богу, у току. Направили смо нови звоник, а у току је изградња сале. Реновирамо и цркву, стављамо малтер, около цркве постављамо стазе од бехатона, ради се пуном паром“, рекао нам је јереј Михаило Ђокић.

Срећко Терзић из Љубиша, члан црквеног одбора Љубиш-

да изградимо ову нашу цркву, да побољшамо услове живота свештеника који овде долазе. Иначе у последње две деценије у нашу парохију долазе свештеници којима је то прва парохија и ми се трудимо да им живот овде олакшамо, да их што боље примимо како би се осећали комотније“.

Осим ове цркве, на Љубиш-

Овај храм посвећен је цару Константину и царици Јелени

сао Милански едикт о равноправности свих вероисповести. Забрањено је прогона хришћана, као и народа било које друге вере. Касније је почео да гради цркве и помаже хришћански народ, да би четврти век хришћанства, како историчари кажу, био златни период за цркву.

Старешина цркве у Љубишу је јереј Михаило Ђокић, пореклом из Кремана. Свештеник је на овој парохији непуне две године.

„Народ је овде веома благородан. Иначе цела западна Србија је таква, благодарећи Богу“, прича нам отац Михаило.

Црква љубишка је на данашње место пренесена око 1920. године, изграђивана до 1926. годи-

Црква љубишка је на данашње место пренесена око 1920. изграђивана до 1926. године. Приликом изградње пута који пролази поред цркве, на Смиљанском брду, радници су нашли кандило за које се касније установило да је старо чак преко 200 година

ново је сазидана црква на месту где се и данас налази. Освештана је негде око 1924. године малим освећењем.

Изграђујући цркву народ изграђује и себе. И то траје до дана данашњег.

ко-белоречке парохије рекао је:

„У ту нашу Љубишко-белоречку парохију улазе и села Гостиље, део села Висока и део села Сиорогојна. Члан сам црквеног одбора од 2002. године. Заједно са осталим члановима трудимо се

ко-белоречкој парохији налазе се још две цркве. То је црква у Гостиљу, која је посвећена Трећим Тројицама, и црква од посебног значаја по својој старости која се налази у Белој Реци, а посвећена је Преображењу Господњем, која према предањима, датира око 12. века.

„Драга браћо и сестре, да будете Богом благословени, да чувате оно што имате, оно што вам је Господ Бог дао, и да чувамо сви заједно, да би наша деца имала коме да дају после њих. Да смо сви живи и здрави, Боже дај, многаја љета. Амин“, поручује јереј Михаило Ђокић.

Мирослав Весовић

Светлана Китић: На Златибору сам пронашла мир

Прослављена рукометашица Светлана Цеца Китић, једна од најпознатијих спортисткиња Србије, била је недавно гошћа Златибора и „Чиготе“ у оквиру програма „Олимпијско срце“. Угостила је најпосећенија српска планина ову званично најбољу рукометашицу света свих времена, а она се, не крије, овде веома лепо осећала и уживала. Свет је Светлана захваљујући спорту пропутувала, много тога видела, доживела и упознала, а Златибор јој изузетно прија, као једно од најлепших места за одмор.

„Овде је божанствено, ја сам овде поново пронашла себе, пронашла неки мир. Уживам у заиста предивном амбијенту. Особље, односно људи, чине да се моја саиграчица из репрезентације Љубинка Јанковић и ја осећамо предивно“, изјавила је Цеца Китић и додала:

„Људи на Златибору су толико љубазни и добронамерни да просто плене. Спа центар је одличан, храна је одлична. Ово не говорим због рекламирања, заиста је све прелепо и надам се да ће све олимпијске колеге и колегинице који буду долазиле уживати као и ми“.

Веома успешна рукометна каријера

Светлана је родом Тузланка, ту је и почела рукометну каријеру играјући за тузланско „Јединство“, да би убрзо затим играчко име и славу стекла у београдском „Радничком“. Одиграла је 202 утакмице за југословенску репрезентацију (прву са свега 15 година) и постигла рекордних 911 голова, постала њен капитен. Са репрезентацијом је освојила сребро на Олимпијским играма у Москви (постигла 29 голова), бронзу на Светском првенству у Мађарској 1982. и злато на Олимпијским играма у Лос Анђелесу 1984. (постигла 22 гола, а проглашена за најлепшу учесницу игара у конкуренцији 1.570 спортисткиња). Била је и клупска првакиња Европе три пута у дресу београдског „Радничког“, с којим је за 12 година освојила 11 титула првака Југосла-

Људи су овде толико љубазни и добронамерни да пласирају плене, изјавила је најбоља рукометашица свих времена

вије и шест националних купова. У својој каријери стекла је многа признања. Прво је примила 1977. године када је проглашена за најбољу младу рукометашицу света, а друго 1988. када је у првом избору Светске рукометне федерације ИХФ проглашена за најбољу рукометашицу света. Затим је играла у Италији, Шпанији и Немачкој, све до 2006. године, била тренер и директор репрезентације у БиХ, да би затим из Тузле поново дошла у Београд. Августа

2010. на основу гласова у анкети ИХФ, Цеца је проглашена за најбољу рукометашицу свих времена, убедљиво са чак 84 одсто освојених гласова. На додели „Оскара популарности“ 2010. постала је личност године у Србији. О њеној каријери објављена је и књига „Прича о Светлани Цеци Китић“.

Признање кроз опоравак у „Чиготи“

Оно што је Цеца постигла, као важан део успешне ере женског рукомета у Југосла-

вији, Олимпијски комитет није заборавио. У оквиру пројекта „Олимпијско срце“ на Златибору је боравило више од 15 истакнутих спортиста, а више од половине су биле рукометашице. Признање за своје успехе кроз опоравак у „Чиготи“, поред Светлане Китић и Љубинке Јанковић, добиле су и Ана Гојнић, Радмила Марковић, Мира Јасић, Лепосава Нинковић-Спасић, Милица Ђорђевић, Марица Дреновац, Миленка Сладић и Јадранка Вељковић. **М. Ј.**

ОШ „Миливоје Боровић“ у оквиру међународног програма Еко школе пети пут заредом је организовала квиз знања из екологије, који је одржан у просторијама библиотеке „Љубиша Р. Ђенић“. У такмичењу се надметало пет екипа које су представљали седмачи из школа са подручја општине Чајетина: Сирогојна, Чајетине, Златибора и екипе школе домаћина, из Шљивовице и Мачката.

Прво место освојила је Основна школа „Саво Јовановић Сирогојно“ коју су достојно представљале Анђела Балдовић, Душица Дедовић и Ана Дабовић. Другопласирана је била екипа ОШ „Димитрије Туцовић“ Чајетина, а треће место припало је екипи из ОШ „Миливоје Боровић“, издвојено одељење у Шљивовици.

Еко квиз су креирали наставници ОШ из Мачката, а међу играма су биле оне у којима су ученици показивали знање, али и спретност. Примарни циљ је, кажу организатори, развијање еколошке свести и бриге за животну средину, првенствено код ученика основношколског узраста.

„На овај начин хтели смо да уче-

Школа из Сирогојна најбоља у еко квизу

Учесници еко квиза

ницима кроз занимљив приступ и различите игре покажемо колико је битно да чувамо нашу природу, нашу околину за будуће генерације које нам долазе. Ученици су се припремали из материјала који су

добили неколико дана пре почетка квиза. Вежбали су и читали садржај са својим наставницима и дошли да покажу своја знања“, каже учитељица Марија Спасенић, која је учествовала у целокупној организацији.

Да се знање најуспешнијих награди потрудили су се бројни спонзори који су за учеснике обезбедили вредне награде, а уручене су захвалнице свима који су учествовали у реализацији ове активности. **Д. Росић**

Тезге пуне ђачке креативности на „Еко вашару“

У оквиру реализације Међународног пројекта „Еко школе“, ОШ „Димитрије Туцовић“ одржала је традиционалну манифестацију „Еко вашар“ која се већ седми пут заредом одржава последњег наставног дана школе. Ученици свих разреда су са својим учитељима и наставницима поставили штандове у чајетинском парку, како би суграђанима представили своје радове.

„ОШ „Димитрије Туцовић“ је од 2013. године укључена у међународни програм „Еко школе“ и традиционално организујемо пројектни дан у виду „Еко вашара“. Циљ нам је да научимо ученике, кроз различите активности на часовима редовне наставе и ваннаставних активности, да искористе већ употребљене материјале и направе нове предмете који ће се користити у домаћинству тако што ће тим већ употребљеним материјалима продужити век употребе“, каже Јагода Јеремић, члан Еко одбора ОШ „Димитрије Туцовић“.

Радо су се на позив колега одазвали и ученици и наставници ОШ „Миливоје Боровић“ Мачкат као и Днев-

ни боравак за децу са сметњама у развоју „Зрачак“.

„Деца врло радо учествују у активностима оваквог типа, што је и добро, јер на тај начин подстичемо њихову креативност, жељу и вољу да нешто направе својим рукама и да од тога остваре неку добит коју ће искори-

стити за неке своје потребе. Одлучили смо да новац од продаје употребимо за набавку спортских реквизита, јер се у нашој школи негују здрави стилови живота и подстиче спортски дух“, каже Марија Спасенић, учитељица ОШ „Миливоје Боровић“ Мачкат.

Марина Кутлешић, координаторка Дневног борава „Зрачак“ каже да се за ову манифестацију тради-

ционално припремају сваке године: „Све производе које смо изложили су корисници сами направили, уз нашу малу помоћ. Ми тај материјал израђујемо током целе године, у последњих месец дана нешто активније. Корисници се овом догађају увек радују“, истакла је Кутлешићева.

„Еко вашар“ је ове године добио значајно појачање. У реализацију овог програма укључила се ОШ „Саво Јовановић Сирогојно“ заједно са својим издвојеним одељењем „Љубиш“, као и ПУ „Радост“ Чајетина. „Наша школа је од ове године учесник „Еко вашара“, позвани смо од стране ОШ „Димитрије Туцовић“ па смо решили да се одазовемо. У

припремању радова су учествовали сви ученици од првог до осмог разреда на часовима чувара природе, биолошко-еколошке секције, часова одељенског старешине, ликовне културе. На часовима пројектне наставе у првом разреду ученици су заједно са својим родитељима припремали одређене радове који су овде изложени: сушени чајеви, кифлице, сок од зове, тако да није само рециклажа у питању већ и природни материјали“, каже Љиљана Павловић, наставница биологије у школи из Сирогојна.

Продајно место и овога пута било је у парку у Чајетини, где су постављене тезге препуне различитих производа са симболичним ценама. Одушевење свих учесника је било очигледно, нарочито деце која су крајње озбиљно схватили своју улогу, па су нам као прави трговци са задовољством представили свој асортиман.

Претходних година је ова манифестација имала хуманитарни карактер, а ове ће средства добијена продајом радова све образовно-васпитне установе са територије општине Чајетина искористити за своје потребе.

Данка Миловановић

Нови почетак Зеленог савета пун активности

Након вишегодишње паузе, Зелени савет општине Чајетина поново је почео са радом. Првобитно је основан 2015. године, али се није могао похвалити учинком, те је на седници Општинског већа изгласан нови сазив. Убрзо је уследила прва седница на којој је за председницу овог тела изабрана Данка Николић која је од самог старта са својим сарадницима кренула са реализацијом бројних активности.

„Прва од активности било је предавање о одрживости биоенергије, коме су присуствовали чланови Зеленог савета. Друга активност реализована је у сарадњи са ученицима Основне школе „Димитрије Туцовић“ и Еко патролом, као и са Сектором за ванредне ситуације. Чистили смо потез на Водицама до Јокине њуприје, баш из разлога да би се спречиле поплаве које харају Србијом“, каже председница Зеленог савета.

У распоред својих деловања уврштено је и обележавање еколошких датума. Како би новоосновани савет пружио максимум у својим акцијама, и убудуће рачуна на помоћ јавних предузећа и институција.

„Чланови Зеленог савета су из свих јавних предузећа у нашој општини. Имамо добру сарадњу са свима, али највећу пажњу нам пружа КЈП „Златибор“, које има и механизацију и људство, цакове за смеће, рука-

вице... Одлична је сарадња и са чајетинском основном школом на челу са Зорицом Миросављевић која предводи групу ђака Еко патролу који нам пружају неизмерну подршку у свакој акцији“, додаје Данка Николић и напомиње да је укључивање младих веома важно, јер ако се деца од малих ногу науче да поштују и брину о свету у коме живе, они ће допринети да се тај свет сачува и за будуће генерације.

Д. Росић

Јована победница олимпијаде у менталном рачунању

Ученица школе из Мачката на међународном такмичењу у Београду победила и на такозваном Анзану, рачунању дугог низа бројева који се на екрану смењују брзином од три броја у секунди

Јована Крејовић, ученица ОШ „Миливоје Боровић“ Мачкат на Међународној олимпијади у менталном рачунању, која је недавно одржана у београдском Сава центру, освојила је прво место у Б категорији, коју чине деца узраста од 7 до 10 година. Ова једанаестогодишња девојчица једина је из унутрашњости која је освојила ову престижну награду, надмећући се у менталним вештинама са преко 1.300 такмичара.

Међународна олимпијада у менталном рачунању представља јединствени догађај и

највеће такмичење овог типа у југоисточној Европи. Окупила је преко 1.300 такмичара узраста од пет до 12 година из Србије, БиХ, Хрватске, Македоније, Мађарске, Швајцарске, Русије, Украјине, Словачке и многих других земаља. Јована Крејовић је освојила прво место на писменом, али и усменом делу, на такозваном Анзану који представља рачунање дугог низа бројева који се на екрану смењују брзином од три броја у секунди.

Како каже, велику захвалност дугује својој наставници Јовани Божовић која јој је помо-

гла да постигне тако добре резултате. Ова једанаестогодишња девојчица школицу „Малац генијалац“ у Ужицу похађа од децембра 2017. године. Објашњава нам разлоге због којих се одлучила на то:

„Била сам на промоцији у Ужицу. Свидео ми се такав метод рачунања, није као у школи. Ми имамо абакус на коме рачунамо. Ту имају куглице и ми их померамо. Тачно се зна која куглица именује који број. Рачунамо дугачак низ бројева, чак до 80“.

Јована је одличан ђак, али нам открива да након похађања ове школе лакше савладава градиво, па је својим вршњацима дала препоруку: „Препоручујем им да дођу у ову школу, зато што се ту доста побољшава меморија, фокус и пажња. Раније ми је градиво ишло доста теже, а сада, након похађања наставе, доста ми лакше иде“.

Први и средњи ниво, захваљујући својим способностима али и марљивом вежбању, завршила је са лакоћом. Наредне године креће на трећи, последњи ниво – суперум, односно менталну математику, али и у поход на освајање нових медаља.

Драгана Росић

Гласови из дугура Стопића пећине

Одмах по уласку у Стопића пећину запажа се на левој страни насут природни материјал у облику широке купе, висине око осам метара земље, камена и грања. Кад се са највише тачке насутог материјала погледа у свод, запажају се у њему три снопа дневне светлости који су у оквиру исте дугуре – провалије или каменитој земљи (неко их зове вигледи или локално и гудуре) кроз које је овај материјал са површине доспевао у пећину.

Уколико изађемо на површину земље, за десетак минута хода утврдићемо да дугура има седам, пречника од једног до тридесетак метара, али директан контакт са пећином има само ова прва, дубока 66 метара. Остале дугуре повезане су међусобно косим каналом на дубини од око 15-20 метара, испод површине земље, широким пет до 10 и високи пет до осам метара (Ршумовић, 1957: 44, 45). Постоји могућност да је овај канал један од многобројних некадашњих токова Понора (Лазаревић, 1994: 46).

У овом, иначе непријатном окружењу дању, а камоли ноћу кад се обично из воденице и враћало, Трнавци и Рожањци су се потрудили да трасирају пешачку стазу према Стопића воденици веома ризикантним пределима: метар до два широким пролазом између дугура, а потом стрмом и клизавом ивицом литице која је високо изнад пећинског улаза. Не постоји ни један видљив утицај који је определио Трнавце да баш овом стазом носе цакове кукуруза у воденицу, осим можда жеље или потребе да се увек живи на опрезу и nelaгоди без опуштања. Ни у наставку приче о стази између дугура нема много разбитости ни логике, будући да су у народу настале многе приче којима су сељаци плашили једни друге, а нарочито своју децу.

Беда крпа око ногу

Приповедало се о гласовима из дугура, уверљивим позивима тачно по имену пролазника да приђе, да помогне... О падовима у дугуре које привлаче и увлаче, погибијама, о привићењима која се спусте на невољника, навале свом тежином на њега и повуку ка дугурама. Govорило се да се многим људима у глуво доба око ногу заматала једна бела крпа платна коју невољници никако нису могли скинути. Редовно се догађало да пролазници

ци угледају у крошњи старих букава човека, или нешто што личи на човека, како седи на грани или се ухватио за стуб букве и пуже узања; такође некада су те прикојасе, које су узимале ликове људи, ишле у сусрет онима што су ишли поред дугура, пролазиле мимо њих гледајући их право у очи или се испречујући на путу. Тада је било правило да се њима никако не сме обратити, јер тешко оном ко им се обрати или их дохвати. Неки људи су скретали са стаза право на ивицу амбиса јер им се причињавало услед дејства неких сила да баш туда стаза води. Многа привићења разрешена су тако што су у последњем тренутку у Поповини запјевали први пјевци. Тада би се људи тргли као из неког сна и видели да нигде нема стазе, већ да су на самој ивици провалије; терет са леђа би сишао или би се крпа одвезала и нестала у дугурама, привићења са дрвећа изненада нестала, а понекад све било пропраћено и потмулим речима: „Моли се Богу и пјевцу у Поповини, ал' други пут нећеш се извући“.

Ове и многе друге приче имале су обавезну публику у виду малих Трнаваца и Рожањаца из Поповине и шире, којима су њихове бабе у дугим зимским ноћима казивале о приказима и тачним догађајима. И ја сам многе приче слушао раширених очију од мојих баба Миље (Стопић) Ђоковић и Кате (Митровић) Стопић, од којих је прва рођена у Поповини 1898, тачно наспрам пећине, на пушкет, а друга се на то место удала из Митровића из Сиригојна и у воденици под пећином провела већи део живота. Због тих прича ја и данас осећам nelaгодност кад овом стазом идем усред дана.

Народно предање је продуковало и приче о познатом ајдуку Пану Стопићу који је многим прогонитељима, војскама или властима затурио траг, кријући се у мрежи пећинских кана-

ла. Имао је обичај да се са њима игра, прикаже у једном делу пећине, позове их по имену да га виде, па да им опет каналима утекне и дође им иза леђа изнад њихових глава. Милун Стопић Трко причао је деци и унуцима да је Пана намерно успоравао како би они што га прогоне видели да улази у пећину. Па би онда скривеним каналима, само њему знаним, прошао на наспрамно осунчано брдо изнад Приштавице и одатле посматрао пећину као на длану, како га по пећини и око ње безуспешно траже, дозивају и прете. Напоследку би их позвао по имену и обавестио да је, ево, иза њихових леђа. У једној ситуацији је са тог места опалио из пушке и од дрвета одвалио велики комад који је једног прогонитеља погодио у главу. Довикнуо му је да је то опомена што му је злостављао укућане те да се други пут пази, јер може да промаши дрво.

Пантелије Пана (Драгомиров) Стопић (1882.-1966.) учесник је балканских и Првог светског рата, а његове

груди красило је шест одликовања, мало мање него свим осталим Рожањцима заједно. Свршетком Великог рата остао је непокоран и непослушан свим властима и системима, који су, знајући његове изразите способности, настојали да га придобију као сарадника и савезника или да га, у супротном, уклоне. Ником није успело, смрз се у Доловима у Рожанству у дубокој старости.

У вези са пећинским дугурама постоје и друге основане или неосноване приче. Према једној, негде око преласка у 21. век у дугурама су познати људи копали у потрази за златом. Неки мештани сматрају да је у питању злато Немањића, а други да је то злато које су закопали четници за време рата. Копачи, опремљени професионалном наменском опремом укључујући и уређаје за детектовање

злата у дубини земље, имали су сусрет са непознатом светлошћу која се пробијала са оне стране зидова дугура, као и са митским чуварем злата – змијом са очима величине фарова, која се на крају помолила из подземних канала и суочила копаче са собом. Да ли је само страх био у питању или други ментални утицај змије није познато, али они су завршили по болницама, а после и по манастирима. О догађају сазнао сам од оца Милуна, мајке Станике и старијег брата Драгомира, али сам и лично ишао и видео велику количину љутог камена и земље ископаног на изузетно тешком месту где треба озбиљна опрема и где лако може да се изгуби глава.

Потрага за благом

Приче о закопаном благу имају реалну подлогу у чињеници да је поред дугура, са леве стране, била траса некада једног од три главна путна правца преко Златибора: тзв. Источни путни правац – турска калдрма која се са которског друма одвајала лево негде око Прибоја и којом се преко Кокиног брода и Рожанства путовало у Ужице и даље. Уколико се претпостави да су трговци, порезници, групе или појединци били суочени са потером, најлогичније је било да се злато закопа управо међу дугурама, јер се најлакше и најдуже памтило: дугура на целој траси пута више нема, а у мапе се лако уцртавало. По неко закопано злато нико није дошао и временом је пало у заборав, али у наше време истраживачи налазе мапе у турским архивима или Италији, јер је Источни путни правац водио трговце према Дубровнику и на супротну страну.

У Трнави, поред турске калдрме у близини Понора код извора Трнавци говоре да је у два наврата пронађено злато. Једно је пронашао шездесетих година прошлог века један путар, Рожањац, а друго непознати људи почетком овог века.

И у мојој породици живи предање да је баба Ружа (Јеремић, родом из Рудина, жена мога прадеде Божа Стопића), видевши старост и мањак реалног расуђивања Божовог, узела сво злато и благо своје некада радне и богате породице и закопала испред Стопића пећине да чека боље дане. Умрла је Ружа и однела тајну у гроб, и сва деца њихова и унуча, а злато нико није пронашао. Није ни тражио.

Мр Радоје Стопић

Стрељање на Краљевој Води

Масакр нико није преживео, ни они који су претходног дана поштеђени због поседовања разних докумената

Пише: Милан Р. Ђенић

Првог дана по доласку на Краљевој Води, Немци су стрељали само рањенике који су тога јутра изашли из објеката, а нису имали снаге да се повуку или негде сакрију. Као да су од своје команде из Ужича чекали наређење за почетак стрељања, попут оних у Кремнима. Већ наредног дана, 1. децембра 1941, на Краљевој Води по-

воде до објеката Душана Стојановића и Бобице Мојовића, а ископани су ради постављања водоводне мреже. Неке рањенике носимо између себе, они кукају јер им ране повређујемо, неколицину само придржавамо док скакућу на једној ноzi. Патроле нас стално прате и пожурују. Друга група немачких војника чека код канала па кад се прикупи пет-шест рањеника, гађају их из машинки у потиљак. Ако

не напустиш децји молећиви и тужни поглед и дрхтаве речи које једва стизаху са испуцалих усана:

-Јој, чико, куд ме носите?

Ни сам не знам како сам имао снаге да идем даље. Био сам под тешком депресијом гледајући овај свирепи злочин и тужне погледе младих људи који се опраштају од живота. Кад смо за тај дан завршили посао, поново нас одводе у исту вилу. Лежимо у

ладин Марјановић Ујко, дотеран претходне вечери са групом мештана из Доброселице, наставља своје приповедање:

„Следећег јутра изведеше нас из затвора, пребројаше и по четворицу извојаше у групе. Уз сваку четворку ишла је патрола са упереним машинкама. Моју групу дотераше пред вилу генерала Миливоја Јоксимовића, данашња вилу „Јеље“, пред којом видесмо већи број носила, душе-

Златибор уочи Другог светског рата

чело је изношење рањеника из виле и стрељање. Неколико таласа и мештана описују посао који им је душу и разум раздирао. Мада је од тих догађаја протекло неколико деценија, Весо Видић је са приметном тугом причао о тим болним тренуцима:

„Био сам у групи таласа коју су тог хладног јутра Немци извели из собе и потерали испред себе. Под сталном стражом, машинке су читаво време биле уперене у нас, улазимо у оближње виле где добијамо наређење да износимо рањенике. Непокретне људе стављамо на ћебад или чаршаве, носимо уз брдо, а чим мало од умора застанемо на леђима осетимо цеви оружја. Спуштамо те несрећнике на ивицу канала, који се протеже од резервоара на врху Краљево-

је неко давао знаке живота, нови хитац из пиштоља испаливао је војник за то задужен. Мртва тела падала су у канал.

Тужни поглед и дрхтаве речи

Улазимо у једну собицу из које нас наједаред запахну јак смрад. Унутра затичемо мучан приказ, зидови испрскани крвљу, а на кревету лежи човек размрскане главе. Ударац кундаком у леђа упозорава нас да идемо даље. Немци су врло строги, не дозвољавају да водимо било какав разговор са рањеницима. У другој соби прилазим кревету и подижем једног младића, заправо дечака. На њему је само кошуља, десна нога је у гипсу и завојима због чега није могао да обуче доњи веш. Ни данас ми сећање

смрдљивој и хладној соби у коју пристижу и остале групе. Долазе Новица Ружић, Лео Јовановић и Јосип Ходела, јутрос рано одведени у непознатом правцу. Питамо их где су били читавог дана, они одмахују рукама и тупо нас гледају. Тек кад се мало прибраше и одморише испричаше да су током дана из Инвалидског дома носили рањенике до оближњег потока где су их Немци стрељали. Значи радили су исти посао као и ми. Добро сам их разумео и питао се, како досад нисмо сви излудели?”

Следећег јутра настављено је стрељање на Краљевој Води. Током дана стрељани су сви рањеници, масакр нико није преживео, ни они који су претходног дана поштеђени због поседовања разних докумената. Ми-

ка и кревета. Уводе нас у једну собу где леже два непомична рањеника. Једном је сва глава у завојима, други је имао опекогине по лицу. Претпоставио сам да су оба страдала током експлозије у трезорима Народне банке.

Фолксдојчер нам наређује да износимо рањенике па се неколико таласа враћа пред вилу да узму носила, мислећи да рањенике тако треба пренети на неко друго место. Један се сагао да их подигне, али га Немац удари ногом у груди. Почео је да виче, а затим журно ушао у собу, стао крај једног кревета и рукама ухватио крајеве чаршаве, показујући како треба да их носимо. Два таоца стављају по једног рањеника на чаршав или ћебе и износе из објеката. Кад смо износили прву групу, један мла-

дић се интересовао где их носимо. Ни ми нисмо знали где идемо, мислили смо да их преносимо у другу зграду, па их тако и обавештавамо. Међутим, Немац наређује да идемо на брдо. Доносимо их до једног канала и спуштамо на ивицу.

Пуцааи су људима у потиљак

Када смо прву групу изнели на брдо јасна нам је била њихова намера. Наређују нам да сваког рањеника спуштамо на ивицу канала и намештамо у седећи положај. Тринаест војника, који су ту чекали пуцали су тим измученим људима у потиљак, који су падали у канал. Намештање је понекад тако дуго трајало да се претварало у лакрдију, помишљао сам да ови несрећници пре смрти морају проћи и кроз мучилиште. Једног младића, само у доњем вешу на великој студени, због ноге у гипсу намештали смо скоро десетак минута. Доведен на ивицу стрпљења, као да из себе истресе сав презир и мржњу према убицама.

-Удри, мајку ти је*ем швапску, шта чекаш више! Прекрати живот!

Војници су слушали наређења официра који је командовао стрељањем. Пуцали су рањеницима у потиљак и то различитом муницијом. Од запаљивих метака неким је горела коса, од главе се стварала права буктиња. Стрелјање су вршили и дум-дум мецима, тада су лобање прскале и летеле на све стране. Стално смо морали окретати главе на другу страну или затварати очи само да не гледамо те грозне призоре. Тек што би се опоравили од једног шока, долазио би други, још тежи. Чини се да су овог мучења једино били поштеђени рањеници у коми, они нису видели крај туђе и почетак своје трагедије.

Мада је од тада протекло много година, неки дирљиви моменти Марјановићу су остали трајно урезани у сећање:

„Један средовечан човек кога сам носио шапће ми:

-Младићу, нисам ни партизан ни четник. Кад сам секао дрва буква ми је пребила ногу па сам се затекао у болници. Зо-

вем се Светомир Вујовић, родом сам из Бјелотића, села близу Рибашевине.

Другом рањенику су обе ноге оштећене митраљезом. Читаво време је ћутао, своју патњу није желео ни са ким да подели, једино је на груди ставио четничку објаву, која му, нажалост, није помогла. У сећању ми је остао и један леп младић, рече ми да се зове Миро Маринковић и да је студент агрономије из Крагујевца.

Дивио сам се већини тих младих људи који су, свесни ситуације у којој су се нашли, веома храбро одлазили у смрт. Кад смо припремали да изнесемо једног борца, чију старост нисам мо-

свирепог злочина. Када смо изнели последње рањенике из поменутих објеката, Немци нам наређују да и ми станемо на ивицу канала. Значи, и ми смо били осуђени на смрт. Збуњено и неодлучно смо се припремали за тај судњи час, немо зурећи у ове крвнике који ће за који трен окончати свој тродневни крвави пир и оргијање над болесним и немоћним људима. Међутим, на видуку се изненада појави трачак наде у спасење. Из групе немачких официра која нам се приближавала, један са шапком у руци, нагло се издвоји и потрча према нама вичући:

-Никс комунист! Никс комунист!

Хотел „Краљева вода“

гао да одредим јер је био зарастао у браду, шапну ми да испод јастука има осамдесет хиљада динара и да их слободно можемо узети. Помислих, цаба ти новац, био би срећан кад би одавде извукао само читаву главу. Другар што је лежао поред њега кад угледа лоше обуведеног Миленка Кораћевића, рече му:

-Друже, ти си скоро бос! Узми моје гојзерице, овде испод кревета, мени више неће требати.

Ниједан рањеник није успео да преживи

Последњи кога сам износио из вила, схватајући да су му то последњи тренуци, замоли ме:

-Друже, ако неко од вас остане жив, нека каже мојој жени где сам остао. Ја сам пушкарски радник из Ужица, зовем се Драги Кеџ. Моја жена се зове Милица. Станује код основне школе.

Кад смо изнели све рањенике из вила отерали су нас у хотел „Краљева вода“ и бановинске виле „Београд“ и „Чигота“, где смо и даље саучесници овог

гипсу, а Миладин Марјановић каже да је носио рањеника који је читаво време ћутао док му се на грудима налазила четничка објава. Миодраг Студовић из Конарева код Краљева недавно је испричао судбину свога оца:

„Мој отац Душан био је припадник III краљевачке четничке бригаде, која се заједно са партизанским јединицама борила против Немаца на Краљеву. Нову борбу водили су код Ратарске школе где је тешко повређен. Метак му је толико оштедио вид да је једино могао разликовати ноћ и дан. Одвезен је у Чачак, потом у Горњу Горевницу, па у партизанску болницу у Севојни. Мајка је са братом пешице дошла да га води кући. Рекла му је:

-Душане, сарадња са партизанима је прекинута, ми дођосмо да те водимо кући.

-Шта ћу кући кад не могу видети своју ћецу - одговорио је. Чули смо да је отеран на Златибор и стрељан“.

Страх због неизвесности

Три дана Златибором су одјекивали смртоносни плотуни. Сваки је гасио један људски живот, прекидао тек започету младост, уништавао идеале и снове. Убојице су читава три дана проводиле свој крвави пир, претварајући чувено лето-валиште у аветињски град. Читаво то време никог није било да непокретним и напуштеним људима подели лекове, превије ране, принесе кору хлеба и чашу воде, упуту топле речи утехе. Осталоше сами да их сатиру болови и цича зима и да погледају према вратима кад ће угледати убице са машинкама. Смрт им је дошла као божија благодет, да их заувек ослободи мука.

А кад стиже хладна децембарска ноћ завлада нека мистична тишина. Оно мало мештана што није избегло у околна села већ остало да чува куће и имовину и тридесет талаца збијених у малену собу провело је дугу бесану ноћ. У душе људи усели се страх због неизвесности шта ће им донети следеће јутро. Немачка команда, преко општинских власти, строго упозорава грађанство да нико не сме прилазити жртвама, за сваки прекршај следеће смртна казна. ▲

Светковина спортског филма у новом здању Културног центра

На осмом златиборском фестивалу биће приказана 42 остварења, међу којима и филмови о Новаку Ђоковићу, Богдану Богдановићу, златним кошаркашима, Ивани Шпановић, Осиму, Блажевићу, Дивцу и многи други

Осми Међународни фестивал спортског филма на Златибору одржава се од 29. јуна до 2. јула, први пут у дворани новоотвореног златиборског Културног центра. Оснивачи фестивала су општина Чајетина, Туристичка организација Златибор, ужички „Маја филм“ и Спортски центар Чајетина. Ова филмска манифестација је, захваљујући општини Чајетина и уз помоћ Министарства туризма, отв-

ставе и биоскопске пројекције, галерија за све врсте изложби, простор за библиотеку и још две мање мултифункционалне сале, канцеларије за удружења. Реч је о објекту који је урађен по највишим европским и светским стандардима и биће на понос читавом Златибору – истакли су Стаматовић и Ђурић, честитајући добитницима фестивалских награда, уз посебне поздраве овогодишњем хероју спорта и живота Горану Нико-

да изразим своју дубоку захвалност свим стручњацима задуженим за организацију, поготово Николају Пароховнику и Владимиру Станковићу који су трансформисали фестивал у последње три године у успех који је већ традиција – написао је Аскани и позвао награђене на FICTS финале које се одржава у Милану од 25. до 30. октобра.

На осмом златиборском фестивалу биће приказана 42 спортска фил-

ве играчке каријере 2007. године, о славном српском тенисеру „Наш Ноле, шампион народа“ у режији Владимира П. Петровића, филм о нашој атлетској шампионки „Ивана Шпановић: Мој пут“, босански о КК „Босна“ када је постала европски шампион, о Ивици Осиму „Швабо из Сарајева“, о Ђиру Блажевићу, руски о славном голману Лаву Јашину, хрватски „Увик исто“ о НБА кошаркашу Дарију Шарићу, затим филм о пливачу Мартину Стрелу који је победио Амазон, немачки „Почетни ударац“ о немачкој женској фудбалској репрезентацији, норвешки о скејтбордерима, амерички о најопаснији ауто-тркама на свету, јапански о несаломивом спортском духу познатог чудисте, бугарски о светској рекордерки у скоку увис, канадски о синхронном пливању, кинески „Скијашке авантуре“ и низ других занимљивих.

Добитници награда за животно дело на овом фестивалу су дугогодишњи генерални секретар ФИБА и члан Куће славних Борислав Бора Станковић, затим спортиста, глумац, бизнисмен, грађанин света Добривоје Танасијевић Ден Тана, олимпијски шампион Бранислав Симић, кошаркашки тренер и члан Куће славних Богдан Тањевић, као и глумац који је направио европску каријеру Гојко Митић. А добитник повеће хероја спорта и живота „Наташа Ковачевић“ је Горан Николић који трчи 77 маратона за 77 дана и главни је јунак филма „Отворених очију“.

У међународном жирију осмог златиборског фестивала су Владимир Станковић (Србија, председник жирија), Николај Пароховник (Русија) и Душан Вракела (Србија). Награђују се најбољи филм фестивала (гран при), најбољи дугометражни и краткометражни документарни филм, најбољи играни филм, најбоља режија и фотографија, најбољи филм о личности у спорту, а посебну награду жирија добија град Зрењанин за изузетан допринос развоју спорта.

3. В.

VIII
МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ
СПОРТСКОГ ФИЛМА

DVORANA KULTURNOG
CENTRA ZLATIBOR
29. JUN - 2. JUL 2019.

рањем Културног центра добила свој дом: модерну дворану и одличне техничке услове.

Домаћини фестивала, челни људи општине Чајетина Милан Стаматовић и Арсен Ђурић, у поздравној речи исказали су радост што Међународни фестивал спортског филма у свом осмом издању добија свој дом. – Управо смо отворили ново здање Културног центра на Златибору. Ретке су општине односно градови у Србији који се могу похвалити да су саградиле и опремили ново позориште, биоскоп...А наш Културни центар ће бити права оаза културе. У његовом саставу су: сала за позоришне пред-

лићу коме су пожелели да у здрављу и весељу у далеком Чикагу постави несвакидашњи рекорд: 77 маратона за 77 дана.

У поруци упућеној златиборском фестивалу, председник Интернационалне федерације спортског филма и телевизије (FICTS) проф. Франко Аскани у име 116 држава чланица шаље топле поздраве. – Ово је догађај који тежи побољшању универзалних и позитивних вредности спорта преко узбудљивих снимака великих редитеља и посвећених филмских и ТВ делатника. За сав уложени труд у припремању овог догађаја, који ће се одржати на Златибору, желео бих

ма, из држава са разних континената. Кошарка је ове године у „главној улози“, али ни други спортови нису запостављени. Тако ће овде публика имати прилику да види филмове: „Златни момци седамдесете“ (светска премијера) о нашим златним кошаркашима коју су под вођством Ранка Жеравице отворили нову еру кошаркашке историје, шпански „Симфонија у жутом“ о европским титулама кошаркаша „Макабија“, затим „Богдан Богдановић“ (светска премијера) у коме је Слободан Шаренац заварио у просторије „Сакраманта“, филм „Владе Дивац“ о нашем славном кошаркашу и завршетку њего-

Култура у „Чиготи” као део здравља

Библиотека „Чиготе” обележава 40 година рада културним програмима током целе године

Јубилеји су прилика да се подсетимо колико нешто траје, зашто нам је важно и каква је сврха постојања одређених институција. Специјална болница „Чигота” је управо једна таква институција која својим радом доприноси побољшању здравља нације.

Поред стручног кадра који се бави превентивом, лечењем и праћењем болести из области ендокринологије и болести метаболизма, нарочито гојазности, велики значај се придаје и информисаности корисника – било да су у питању пацијенти или лекари – о савременим дешавањима у овим областима. Због тога је пре 40 година, као посебна радна јединица, основана библиотека „Чиготе” као незамењив део процеса рада.

Подстицај и подршка стручном и научно-истраживачком раду, слободан приступ свим информацијама као и обавезна дигитализација постојећих фондова, императив је у пословању ове специјалне библиотеке. Временом је формирана електронска база научних радова штампаних у „Медицинском гласнику” (издавач је Специјална болница „Чигота”) од 2000. године до данас на српском и енглеском језику. „Медицински гласник” на основу импакта и библиометријског квалитета сврстан је у групу часописа од националног значаја у области медицинских наука. Библиотека подржава,

промовише и практично примењује отворени приступ (Open Access, OA) садржајима у дигиталном облику, првенствено чланцима објављеним и рецензираним у „Медицинском гласнику” и на тај начин доприноси општем научном и националном интересу.

„Постали смо модеран библиотечно-информациони центар који

подстиче и подржава проток информација неопходних за научно-истраживачки и стручни рад и пружа најквалитетнију услугу својим корисницима у форми књиге, часописа, електронске базе података и културно-образовних садржаја доступних широј друштвеној заједници,” каже Мирјана Црнчевић, дипломирани библиотекар саветник СБ „Чигота”. „Данас библиотека поседује фонд већи од 6.000 бираних наслова из области белетристике, филозофије, психологије, историје...”

Већ другу деценију Специјална библиотека „Чиготе” у циклусу

„Култура, уметност, духовност, наука, здравље” организује запажене књижевне вечери на којима су били гости: Светлана Велмар Јанковић, Вида Огњеновић, Михајло Пантић, Гојко Божовић, Александар Јерков, Јован Радуловић, Мило Вуксановић, Милисав Савић, Јасминка Петровић, Драган Великић, Љубивоје Ршумовић, Урош

Петровић, Александар Гаталица, Сања Домазет, Ивана Димић, Немања Ротар, Владимир Кеџмановић, Горан Милашиновић... Одржано је више од 170 књижевних вечери.

Отворене су и бројне изложбе посвећене великанима наше књижевности: Јовану Јовановићу Змају, Данилу Кишу, Владану Десници, Јовану Стерији Поповићу, Борисаву Станковићу, Бориславу Пекићу, Иву Андрићу, Бранку Ћопићу, Душку Радовићу, Исидори Секулић, Бранку Миљковићу... У „Чиготи” се налази и стална поставка изложбе „50 годи-

на од оснивања Специјалне болнице „Чигота”. Такође су организоване многобројне трибине, предавања, концерти, гостовања глумца и позоришне представе.

„Издавачка делатност је такође део активности библиотеке. Поред бројних монографија радова са научних скупова и конгреса, објавили смо монографије наше установе за 40 и 50 година рада, монографију „Чигота програма”, историографију и библиографију „Чиготиног” стручног часописа, као и монографију библиотеке за 30 година рада.”

Тридесетогодишњица рада Специјалне библиотеке „Чиготе” прослављена је 2009. године промоцијом монографије ове библиотеке, отварањем изложбе поводом 50. годишњице смрти Исидоре Секулић; предавањем проф. др Владете Јеротића; књижевном вечери Владимира Пиштала.

Четрдесетогодишњица рада библиотеке прославиће се организовањем разноврсног културног програма током целе године.

Специјална библиотека „Чиготе” спроводи и даље своју мисију „Култура је део здравља”, како истиче госпођа Црнчевић, настојећи да испуни своју друштвену одговорност и спремност да активно учествује у побољшању здравља својих корисника.

**Мирјана Ранковић
Луковић**

Конкурс за „Афористичара године”

Библиотека „Љубиша Р. Ђенић” из Чајетине објавила је да савет традиционалног „Летњег уличног ерског кабареа”, који се одржава у Чајетини и на Златибору 3. и 4. августа 2019. године, организује конкурс за „Афористичара године”. Учесници на адресу или мејл библиотеке треба да пошаљу до 20 објављених или необјављених афоризама који су написани током 2018/19. године, а који нису објављени у књигама аутора. Рок за приспеће радова је 7. јул. Комисија у саставу Слободан Симић, Нешко М. Илић, Зоран Богдановић и Љиљана Ракић одлучиће се за најбољег афористичара 12. „Летњег уличног ерског кабареа”. Објављивање одлуке о награђеним радовима је 26. јула, а додела награда првог дана манифестације. Прва награда добитнику доноси петодневни боравак за две особе у неком од хотела на Златибору, друга продужени викенд за две особе, а трећа награда је викенд за две особе.

З. В.

(Фотос: Небојиа Перовић)

Осам друштава за сећање на Џавовића

Око 90 планинара из осам планинарских друштава учествовало је на меморијалној шетњи посвећеној нашем суграђанину планинару Александру Џавовићу. Поход међународног карактера „Планине зову, планине памте“ организовало је Планинарско друштво „Александар Џавовић“ из Чајетине, у дужини од 14,5 км. Кренуло се од школе у Јабланици све до Стубла, до брда Орлић где се гради планинарски дом посвећен овом алпинисти који је 2016. године страдао приликом планинарења у Јулијским Алпима у близини словеначко-италијанске границе.

“Преко ове планинарске акције настављамо сарадњу са ПД „Александар Џавовић“. Утисци су прелепи, стаза је феноменална, као и ово место где је планинарски дом. Надамо се да ће ускоро угостити велики број планинара и да ћемо се у неком на-

редном периоду увече дружити уз логорску ватру, уз све већи број учесника”, рекао је Слободан Стефановић, планинарски водич ПК „Ера“ из Ужица.

У првом делу стазе савладали смо велику висинску разлику, попели се на Приседо и кренули ка врху Љуљаш, одакле смо ишли планинским венцем ка Орлићу, па до крајњег одређишта - врха Закопина где се налази планинарски дом.

“Учествовала су друштва из Републике Српске. Ово ће прерастати у традиционалну акцију коју ћемо одржати и идуће године. Трудили смо се и мислимо да смо успешно дочекали госте. Захвалио бих се учесницима свих друштава и клубова. Проглашавам ову акцију успешном”, истакао је Деспота Џавовић, Александров отац.

“Први пут смо на овој акцији. Супер је дружење, супер стаза, прелеп дом”, каже Маријана Ђокић

из ПК „Ђира“ Лајковац. Поред учесника из златиборског краја и околине било је и гостију из Сједињених Америчких Држава. Ово су њихови утисци:

“Ово ми је прво пешачење на Златибору и предивно је. Људи су пријатни и гостољубиви а предео је једноставно диван. Ова шетња је била изазовна али не превише тешка. Чак сам и ја успела”, изјавила је Деби Роко (САД).

“Терен је у неким деловима руте био тежак и напоран, али све се то превазиђе. Била је лепа атмосфера, лепо дружење, упознали смо људе из других планинарских друштава”, своје импресије преноси Срђана Вукајловић.

Пре стицања на циљ, Стрелачки клуб „Степски соко“ је извео гађање на отвореном - мета глинене голубови, на тај начин дајући свој допринос одржавању ове акције.

Давид Колаковић

ПК „Торник“ у част Милете Кутлешића

У организацији Планинарског клуба „Торник“ одржан је меморијални поход „Милета Кутлешић“, којим планинари чувају успомену на свог преминулог пријатеља који је један од оснивача клуба.

ПК „Торник“ настао је 1982. године. Један од оснивача био је и Милета Кутлешић, у чије сећање је и одржан овај меморијални поход.

„Једна група пријатеља основали су ПК „Торник“. Међу њима су били и Велиша Шуљагић, Љубе Кутлешић, Боривоје Шишовић, као и сада покојни Милета Кутлешић у чије име походимо на дан када нас је напустио пре осам година“, рекао нам је председник ПК „Торник“ Петар Весовић, додајући: „Пешачимо из Чајетине до на Рудине где је сахрањен, првенствено из разлога што је био добар човек, али и један од најзаслужнијих људи да клуб функционише“.

Милета Кутлешић је дао велики

На овај начин желимо да ђокажемо млађим генерацијама да никад не треба заборавити оне који су били наши претходници, рекао члан ПК „Торник“ Велиша Шуљагић

допринос у раду овог планинарског клуба. Захваљујући њему освојени су многи планински врхови.

„Захваљујући Милети били смо на Олимпу, Триглаву, Дурмитору, Бјеласици... Много смо тога урадили и

нама је жеља да то продужимо, да оставимо млађим генерацијама“, рекао нам је Љубинко Кутлешић, брат покојног Милете.

У зависности од састава групе, организоване су две маршруте. Једна је водила преко Градине, а друга асфалтним путем до крајњег одређишта.

„Данас смо се определили за ову лакшу варијанту, а повратак је вероватно венцем Градине и назад“, рекао нам је члан овог клуба Велиша Шуљагић и додао: „На тај начин желимо да покажемо млађим генерацијама да никад не треба заборавити оне који су били наши претходници, као што ни ми то не заборављамо“.

Био је ово осми меморијални поход у организацији ПК „Торник“ из Чајетине, са жељом да се људи као што је био Милета Кутлешић никад не забораве.

М. Весовић

Радишић стигао до петог резултата на свету

Параатлетичар Александар Радишић освојио је четврто место на Светском купу у Сплиту за параатлетичаре у дисциплини бацање чуња. Такмичар са Златибора је поправно лични рекорд и тренутно има пети резултат у свету ове године, што му је подстрек за још важнија такмичења која га очекују.

Радишић је на отвореном првенству Хрватске баacio чуњ 26,97 метара и за један метар и 16 цм је пребацио свој досадашњи лични рекорд. Златиборски параатлетичар је у конкуренцији 14 такмичара освојио четврто место, као и прошле године, али и остварио пети резултат у свету тренутно. До злата је дошао Жељко Димитријевић, из Србије, један од најбољих светских параатлетичара.

„Конкуренција је била изузетно јака, било је 14 такмичара, с тим што мора да се узме у обзир да сам ја бацао претпоследњи, тако да је то можда мало утицало на резултат. Свакако сам изузетно задовољан због оствареног резултата и четвртог места. Претходни мој најбољи резултат такође је из прошле године из Сплита, 25,81 метар. Значи за 1,16 метара сам пребацио и то је мој нови лични рекорд, тако да могу да будем изузетно задовољан”, рекао је Радишић који два месеца ради са новим тренером Иваном Зубер која је раније сарађивала са Милошем Митићем. Златиборски спортиста ће до следећег такмичења радити на подизању снаге и брзине и усавршавању технике током припрема на Златибору и Копаонику.

Ивана каже: „Ја сам јако задовољан. Александар је изузетно мотивисан и изузетно лак за сарадњу, поготово што је он у претходне три године имао добру базу, тако да у периоду откад сам ја дошла само је било неко финиширање, извлачење из те базе. Изузетно ми је драго да смо толико померили лични рекорд и због њега, али и због мене. То значи да добро радимо”.

Наредно такмичење пред Радишићем је отворено првенство Србије у Крагујевцу 2. септембра. Уколико поново оствари добар резултат и поправи лични рекорд пласирао би се на Светско првенство у Дубају у новембру. „Немам никакву трењу, изузетно сам подстакнут и изузетно ми је драго што се мој резултат побољшао. Самим тим, припреме које сам до сада одрадио и велики утицај мог тренера су довели до тога да се резултат побољша. Чим се поправио, имам већи подстрек и већу жељу да још јаче и напорније тренирам”, закључује репрезентативац Србије који се раније бавио стоним тенисом.

З. В.

Горан Јевремовић нови председник Скијашког савеза Србије

Привредник из Чајетине Горан Јевремовић изабран је за председника Скијашког савеза Србије на седници одржаној на Златибору. На седници скупштине делегати клубова и региона изабрали су ново руководство савеза чији ће чланови бити и бивши кошаркаш Душко Савановић и глумца Драган Јовановић.

Први председник савеза који долази са Златибора изабран је већином од укупно 41 гласа на скупштини и најавио је да ће тежити да се сви у савезу уједине и да ће главну реч водити струка:

„Циљ мене као председника и тима који сам изабрао је да се крене из почетка према масовности зимских спортова. Тешка времена су испред нас, скијање као један од зимских спортова је специфично по томе јер треба огромна средства да се оперделе за тренинге, летње припреме. У тиму који сам изабрао сви су људи пуни ентузијазма и љубави према зимским спортовима и сви се баве скијањем. Направили смо један план и програм који је доста амбициозан да са спонзорима, којих у претходном мандату није било, повећамо буџет савеза за 30 посто”, каже Горан Јевремовић и најављује да ће новац који савез добија од Светске скијашке федерације (ФИС), Минис-

тарстава омладине и спорта и Олимпијског комитета Србије бити прослеђиван клубовима.

Јевремовић је са СК „Чигота” био успешан организатор међународне трке на Торнику, пре пословне каријере са предузећима „Транскоп” и „Металопластика” био је државни

репрезентативац у нордијском скијању, а његов син Рашо, који је направио паузу у каријери, је бивши првак Србије у алпском скијању.

За потпредседнике ССС су изабрани Предраг Благојевић, Александар Ашкрабић и Мирко Тошић. Извршни одбор чиниће председник Иван Мирковић, Душко Савановић, Дарко Крижан, Драган Јовановић, Милош Петаковић и представници најуспешнијих клубова из прошле сезоне: Ђорђе Бајић (БСК-алпско), Иван Пешић (Ниш-алпско), Александар Иванић (Арес-алпско), Биљана

Миленковић (АБЦ-сноуборд) и Јанко Илић (Звезда-нордијско). У наредним управљачки потезима биће одређени састави стручних одбора за гранске спортове – алпско скијање, нордијско скијање и сноуборд.

Занимљиво да је Савановић након богате кошаркашке каријере управо на Златибору научио да скија, а у извршном одбору ће имати улогу да својим спортским угледом, између осталог, помогне функционисање савеза. Саопштено је да ће Извршни одбор у договору са клубовима и стручним лицима радити на обезбеђивању услова за скијашки спорт.

На моменте емотивног заседања обележила је и разочараност потезима претходног руководства, које је смењено на претходној скупштини 21. маја. У критикама је предњачио Тодор Игњатовић, отац најбоље српске скијашнице Невене Игњатовић, којем су делегати најпре гласањем дозволили да учествује у раду скупштине јер је од раније суспендован. Седници је присуствовао и Дамир Расетић, репрезентативац Србије на претходним Зимским олимпијским играма у Пјонгчангу. Мандат новог руководства траје до 2022. године, односно до завршетка олимпијског циклуса после ЗОИ у Пекингу.

З. В.

Аутослалом на Златибору најбоља трка у шампионату Србије

Другу годину заредом на Златибору је одржана аутослалом трка „Главом до циља” у организацији Аутомобилско – спортског удружења „Златибор”. И то на истом месту где и прошле године – на стази Потоци дугој 980 метара, која је била нешто технички захтевнија. Сунчан и топао дан омогућио је одличне услове за више од 70 возача из Србије и Босне и Херцеговине.

„Имали смо један прелеп дан са пуно такмичара и пуно сунца. Честитам свим такмичарима на фер и коректној борби. Трке су биле неизвесне до самог краја. По ономе што смо чули од такмичара, било је све феноменално и за сада

је најбоље оцењена трка у шампионату Србије. Имали смо само једно мало излетане, срећом ништа се није десило такмичару, само мала штета на аутомобилу. Стаза је била веома динамична и технички захтевна, али такмичари су били на висини задатка”, каже Владимир Мирчић из АСУ „Златибор”.

Прво место у генералном пласману освојио је Дејан Пејић возећи „рено клио”. Друго је заузео Андрија Живановић, трећи је био Горан Нешић, а исти поредак остварили су у класи „шест”. Такмичари су били подељени у 10 класа, а одвожен је и Куп фића.

„Трка је била много захтевнија него

прошле године. Продужили смо стазу, убацили још неке елементе, чуњева, шикане, додатне капије, тако да смо трку учинили интересантнијом”, каже Срђан Петров, који је освојио прво место у класи седам, и седмо у генералном пласману. Домаћи такмичари Горан Мићић и Дејан Јованетић заузели су друго и треће место у класи „осам”, а на прва два места су били у бодовању за национални шампионат. И ове године су организацију помогли општина Чајетина, Туристичка организација Златибор, Спортски центар Чајетина, Савет за безбедност саобраћаја Чајетина и спонзори.

З. В.

Планинари на водопаду Скакавац и врху Виогор

Лепотама водопада Скакавац у Семегњеви, где се вода стропштава са висине од преко 20 метара, и златиборског врха Виогора нису одолели ни ужички планинари. Чланови Планинарског клуба „Ера“ из Ужица, њих 17, недељу 9. јуна ове године искористили су да дају свој допринос уређењу простора на том подручју. Заједно су извели акцију чишћења околине водопада Скакавац од отпадака, коју је иницирало ЈП „Србијашуме“, Шумско газдинство Ужице, управљач Парка природе Златибор на чијем терену се налази овај природни феномен.

Након овде обављеног посла, ужички планинари су организовали и успон на врх Велики Виогор, који је на надморској висини од 1.281 метра. Учесници ове корисне акције и похода Планинарског клуба „Ера“ били су: Слободан Стефановић, Мира Милинковић, Џмиљка Милојевић, Горан Милојевић, Милован Божовић, Драгана Антић, Љубивоје Кукањац, Саша Јанковић, Дарко Ковачевић, Ана Лапчевић, Данило Старчевић, Лидија Дабовић, Елена Симић, Вукашин Јованчићевић, Весна Лазаревић, Ненад Милинковић и Миломир Марковић.

З. В.

„Спортске игре младих“ на Златибору

Друго издање „Спортских игара младих“ на Златибору окупило је више стотина дечака и девојчица из читаве Србије. Најуспешнији такмичари и екипе обезбедили су учешће на финалном турниру СИМ-а у Београду.

Игре су на Краљевом тргу отворили представници СИМ-а, Спортског савеза Чајетине и општине Чајетина, а заклетве игара су положили чланица ФК „Златибор“ Александра Ружић у име спортиста и Александра Пантовић у име судија. Пламен игара упалила је одбојкашица „Златибора“ Аница Нинчић, која је прошле године била део екипе у одбојци на песку која је на међународном издању игара у Сплиту освојила сребро.

У уличном баскету најуспешнији је био састав КК „Златибор“ (Александар Вученовић, Данило Весовић, Миленко Жунић, Немања Љубојевић), који је у финалу са 9:7 победио „Мачкат“ (Огњен Брковић, Вељко Станић, Милан Зорзић, Филип Јовановић).

У фудбалском двобоју домаћих еки-

па „Комплет лепиња“ (Никола Милић, Саво Јеремић, Борис Вукомановић, Александра Теофиловић, Огњен Радишић, Лука Кутлеша, Лука Младеновић, Војин Јањић, Немања Марјановић) убедљиво је славила над саставом „Сирогојно“ (Вељко Божић, Радивоје Благоћић, Ненад Павловић, Милош Бојовић, Милодраг Ковчић, Дарко Терзић, Стефан Петровић, Ђорђе Стаматовић, Стефан Чубрак, Страхиња Милић).

У игри „Између две ватре“ и ове године била је најуспешнија екипа из Чајетине (Татјана Божовић, Тина Петровић, Јелена Марјановић, Данило Јечменица,

Милош Павловић, Давид Лазаревић, Милан Смиљанић, Данило Јевремовић).

У одбојци за девојчице победу је однела екипа из Бајине Баште која је у финалу савладала домаће одбојкашице (Нинчић, Павловић, Гавовић, Љубојевић, Лојаница, Туцовић, Митровић, Терзић, Илић, Нешић, Раденовић) са 2:1 у сетовима.

У тенису је Вук Бељанин са 4:0 у финалу победио Рељу Мајдака из Новог Пазара.

У стоном тенису код девојчица је најуспешнија била Татјана Баштовановић (Бајина Башта), испред суграђанке Ене Савелић и Ане Војиновић из Шљив-

овице. Код дечака Дарко Челиковић је у финалу био успешнији од Андрије Костадиновић.

У шаху су остварени следећи резултати:

2004. и млађи (дечаци):

1. Никола Живковић, Чајетина
2. Никола Миливојевић, Шљивовица
3. Виктор Тошић, Сирогојно

2008. и млађи (дечаци):

1. Вукашин Вилотијевић, Чајетина
2. Вук Средојевић, Чајетина
3. Давид Марјановић, Шљивовица

2004. и млађе (девојчице):

1. Јована Гудурић, Мачкат
2. Душанка Ђокић, Мачкат
3. Тања Секулић, Сирогојно

2008. годиште и млађе (девојчице):

1. Милица Ђокић, Крушевац
2. Јована Аћимовић, Чајетина
3. Марта Гудурић, Мачкат

З. В.

У финалу другог Купа пријатељства одржаног на Златибору „Војводина“ је после пенала са 4:2 савладала „Партизан“. Регуларни део меча завршен је без голова. „Партизан“ је тако другу годину узастопно после пенала остао без пехара.

У пенал серији „Војводина“ је погодила сва четири ударца (Кокановић, Ђурић, Мартинкевич, Станић), док су црно-бели промашили два (Цветојевић и Шимун, погодили Арамбашић и Тејић). Најбољи стрелац турнира је Сава Арамбашић („Партизан“), најбољи голман је Стефан Дражић („Војводина“), који је понео и признање за најбољег играча.

ФК „Партизан“: Бонџић, Радмановић, Ђорковић, Момчиловић, Смиљковић, Цветојевић, Станојловић, Ђокић, Арамбашић, Рашковић, Вујановић. На клупи: Кашић, Турковић, Чубра, Шимун, Чолић, Пејовић, Тејић, Глишић

ФК „Војводина“: Дражић, Василев, Кљајић, Ђурковић, Миљан, Брборић, Кокановић, Богдановић Ву, Ђурић, Грек, Панџић. На клупи: Барјактаров, Благојевић, Богдановић Ве, Радмиловић, Мартинкевич, Цицић, Станић

Финалу су, између осталих, присуствовали и бивши селектори Србије Владимир Петровић Пижон и Радван Ђурчић, који су уз главног организатора турнира Сава Милошевића чинили и жири за доделу признања. Победник ће играти на међународном турниру који ће се одржати у Дохи.

„Војводина“ победник другог Купа пријатељства

Претходно је „Војводина“ у полуфиналу надиграла можда и првог фаворита турнира, загребачки „Динамо“ (1:0), док се „Партизан“ реванширао „Сарајеву“ за прошлогодишњи пораз у финалу (2:0). На другом Купу пријатељства учествовало је 12 екипа из шест земаља са простора бивше Југославије („Војводина“, „Партизан“, „Динамо“, „Сарајево“, „Црвена звезда“, „Железничар“, „Олимпија“, „Осијек“, „Будућност“, „Марибор“, „Слобода“ Тузла, „Вардар“).

-То је један од разлога због којег је формат такмичења на Златибору мало измењен, па је било мало бесмислено да дође неки тим из Шпаније или Италије и освоји ово такмичење. Такође, у анализама гледаности показало се да

људи и даље веома прате дуеле клубова из региона. Није то нека југоносталгија, већ просто чињеница да је реч о ривалствима која имају традицију и усађена су у свест људи. Ту су сада неке нове генерације играча тих клубова које се међусобно надмећу, а сада имају прилику за то захваљујући људима са Златибора, а у одређеној мери и нама – каже Игор Микља из организационог тима турнира.

Међу познатим фудбалским именима која су посетила овогодишњи турнир били су бивши играчи „Партизана“ Саша Илић и Данко Лазовић, као и некадашњи репрезентативац СФР Југославије Љубомир Радановић.

-Резултат на турниру није толико ва-

жан, већ сам развој ових клинаца. Иако је крај сезоне, у овим годинама ништа није тешко. Сваки турнир је нешто ново. Ово је јако добра идеја, читав Балкан се сусреће на једном месту – каже Данко Лазовић, који је мечеве углавном пратио у друштву некадашњег саиграча Саше Илића, који се недавно повукао из активног фудбала. Илић је претходних година често посећивао Златибор са „Партизаном“, са којим је спроводио припреме.

-Ово је супер планина, близу је Београда... Лепо се одморим овде, долазио сам и са породицом. Још када сам у прилици да видим неке познате људе, које дуго нисам видео, све то спојим у једно. – каже Илић.

По речима Љубомира Радановића, овакви турнири могу много значити младим играчима.

-Похвалио бих организаторе који улажу велики труд да се турнир одвија у лепом амбијенту и фер борби. Ово је плус за све клубове, прилика да се ови момци измере у неком нивоу предсениорског фудбала, на сениорском нивоу су ретки овакви мечеве. Важно је и да се види у којој суседној земљи фудбал иде у неком модерном или у оном другом, већ познатом правцу – оцењује Радановић додајући да овај регион никада није оскудевао у талентима, али и да разуме потребу фудбалских радника са овог подручја да у развијенијим земљама траже своју шансу. **З. В.**

ФК „Златибор“ у ново првенство креће против Звездине филијале

Објављен је распоред Прве лиге Србије за фудбалску сезону 2019/2020. Фудбалери „Златибора“, који су у протеклом првенству стигли до баража за Суперлигу Србије и ту елиминисани, у првом колу нове првенствене сезоне 3. августа на „Швајцарији“ дочекују новајлију РФК „Графичар“, који је у овај ранг ушао као победник Српске лиге Београд. За ову београдску екипу у јавности истичу да је Звездина филијала, тако да „Златибор“ на старту неће имати лак посао. У другом колу следи гостовање чачанском „Борцу“, у трећем долази „Земун“, затим се путује „Радничком“ у Пирот, онда на „Швајцарију“ долази „Кабел“, па се гостује доскорашњем суперлигашу „Динаму“ у Врању и тако редом до 15. кола и краја првог дела сезоне које „Златибор“ завршава гостовањем „Будућности“ у Добановцима 19. октобра. У предстојећој сезони чланови Прве лиге Србије, поред „Златибора“ су: „Смедерево 1924“, „Динамо“, „Кабел“, ОФК „Бачка“, „Раднички“ (П), „Раднички 1923“, „Земун“, „Металац“, „Борац“, „Синђелић“, „Графичар“, „Будућност“, ОФК „Жарково“, „Трајал“ и „Бежанија“. **З. В.**

**ЗЛАТИБОРСКЕ
ВЕСТИ**

Издавач

Агенција за издавачку делатност и маркетинг „Мали Ђира“

Главни и одговорни уредник
Милић Симић

Редакција

Драгана Росић
Миријана Ранковић Луковић
Мирослав Весовић
Иван Јанковић
Мирослав Јевремовић
Фотографије:
Слободан Јовичић

Штампа

Графос Ужице

Тираж

1.500 примерака

Контакт

064/117-15-99
e-mail: simicmilic@mts.rs

ISSN-2406-2405

Кошаркаши „Златибора“ осми међу најбољим клубовима Србије

Борећи се у Суперлиги Србије уз раме са нашим најбољим кошаркашким клубовима, КК „Златибор“ је на крају ове сезоне освојио осмо место у том пресекном такмичењу. Остварене су три победе и седам пораза, заузето четврто место у А групи. Укупно, у обе суперлигашке групе бољи по учинку од „Златибора“ били су шампион „Црвена звезда“, финалиста „Партизан“, ФМП, „Борац“, „Мега“, „Динамик“ и „Нови Пазар“, а лошији „Београд“, „Дунав“, „Тамиш“ и „Слобода“.

Тиме је потврђен вредан прошлогодишњи резултат КК 'Златибора', који је и сезону 2018. завршио на четвртм месту А групе Суперлиге Србије, у друштву најбољих српских клубова. То је доказ континуитета успешног рада, доброг избора играча и квалитетног вођења златиборске кошарке последњих година.

Први тим КК „Златибор“ у овој сезони чинили су: капитен Раденко Смоловић (висок 203 цм), Радомир Маројевић (206 цм), Крсто Бјелица (191), Богдан Ризнић

(200), Никола Павловић (203), Никола Рондовић (201), Петар Воркапић (193), Божо Бабовић (198), Немања Симовић (192), Лука Гашић (198), Бошко Чорбић (193), Павел Лобарев (193), као и млади Богдан Весовић (207), Матија Милекић (194) и Матеј Гавовић (200 цм). По званично објављеној статистици, најбољи стрелац „Златибора“ (са 11,1 поен по утакмици) је Радомир Маројевић, који је и најбољи скакач (са пет освојених лопти под кошом по утакмици), док је Петар Воркапић најбољи асистент (5,3 асистенције по мечу).

Екипу је у већем делу сезоне водио тренер А тима Вања Гуша, кога је по одласку марта ове године успешно заменио Страјин Недовић.

Утакмице је наш клуб као домаћин играо у дворани СТЦ „Златибор“ на Златибору. А успеси су постигнути уз подршку многих верних навијача, као и великог броја партнера клуба међу којима су и општина Чајетина, ТО Златибор и Спортски центар Чајетина.

З. В.

Златибор и ове године база млађих кошаркашких селекција

Млађе репрезентативне селекције Србије и ове године су одабрале Златибор за место спровођења базичних припрема. Селекција играча до 19 година (У19) и млада репрезентација (У20) у дворани СТЦ „Златибор“ одрадиле су први део припрема за предстојећа такмичења.

Млада кошаркашка репрезентација Србије учествоваће на Европском првенству, које ће се половином јула (13-21.) одржати у Израелу. Иако је било предвиђено да на Златибору одиграју контролну утакмицу са сениорском репрезентацијом Алжира, овај меч је отказан, тако да ће прве провере имати по одласку са Златибора, у Вршцу, против Француза. Генерална проба пред одлазак на ЕП биће учешће на традиционалном турниру „Тургут Атакол“ у Истанбулу, а на континенталном такмичењу

наша селекција налази се у групи са домаћином Израелом, Украјином и Италијом.

–Златибор је избор КСС-а већ неколико година, с обзиром да су услови фантастични, од смештаја до саме хале у којој се тренира. Незахвално је давати прогнозе за предстојеће ЕП из разлога што још не знамо састав екипе. Чекамо одговор Мишковића, који је одустао од драфта и требало би да нам се прикључи. Има и повређених играча, а играчи 2000. годи-

шта, Пецарски, Илић и Петрушев су са селекцијом до 19 година, коју очекује Светско првенство и то је свакако приоритет. Нормално је да свака селекција Србије на такмичења иде са великим амбицијама. Сама група је тешка, али на првенству у овом узрасту генерално нема лаких мечева, па је можда и добро што прву утакмицу играмо са домаћином – каже селектор Оливер Поповић.

Селекцију играча до 19 година, предвођену селектором Алексан-

дром Бућаном, очекује учешће на Светском првенству на Криту. Ова селекција Србије је претходног лета у узрасту до 18 година освојила европско злато, а високе амбиције имају и пред шампионат света, на којем ће играти у групи са екипама Кине, Порторика и Француске.

–На Златибору се осећамо веома добро, то је наша стална база. Систем такмичења на СП је специфичан (све екипе из групе пролазе у наредну фазу, прим. аут), али важна је позиција са које ће се ићи даље. О Кини и Порторику тек треба да сазнамо нешто, а трећи меч са Французима свакако ће бити најважнији – каже тим менаџер Томислав Томовић.

Међу играчима који су позвани у У19 селекцију је и играч ужичке „Слободе“ Алекса Ђубић.

З. В.